

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (ලස්ස් පෙළ) විභාගය, 2010 අගෝස්තු  
**General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2010**  
ගණුම්කරණය I (I කොටස) - පැය තුනකි  
Accounting I (Part I) – Three hours

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් :

- I කොටසේ ප්‍රශ්න සියලුලට ම මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න. සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 01 බැංශින් නිමි වේ.
- I කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය II කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය සමඟ එකට අමුණා හාර දෙන්න.

**I කොටස**

- O අංක 1 සිට 20 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේ දී විභාග් නිවැරදි පිළිතුරු පෙරවුව ඇති කොට්ඨාසි තුළ "✓" ලකුණ යොදුන්න. උදා :

01. 2009.04.01 දින සමාගමක් රු. 800 000 කට උපකරණ ජයට අත්පත්කර ගන්නා ලදී. මෙම උපකරණ 2010.03.31. දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිරිවැය මත 10% ක් ක්ෂය කරන ලදී. මෙම ගනුදෙනුවල බලපෑම පහත සඳහන් කුමන සම්කරණය මගින් පෙන්නුම් කරයි ද?

$$\begin{array}{rcl} \text{වත්කම්} & = & \text{වගකීම්} + \text{සිම්කම} \\ \hline (1) & + 800\,000 & = +880\,000 - 80\,000 \\ (2) & + 800\,000 & = +720\,000 + 80\,000 \\ (3) & +720\,000 & = +800\,000 - 80\,000 \\ (4) & +720\,000 & = +720\,000 - \\ (5) & +720\,000 & = - : +720\,000 \end{array}$$

02. ව්‍යාපාර ආයතනයක් සම්බන්ධව පහත දී ඇති තොරතුරු අතුරෙන් කුමන තොරතුරුව වෙළඳ යෙයිමියන් වැඩිපුර ඇල්මක් දක්වයි ද?

- |  |   |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> (1) ව්‍යාපාර ලාභාංශ<br><input type="checkbox"/> (3) නියමිත කාලයේ දී ගෙවීමේ හැකියාව<br><input type="checkbox"/> (5) ප්‍රත්‍යාග්‍යන අතිරික්තය | <input type="checkbox"/> (2) වර්ෂය සඳහා ලාභය<br><input type="checkbox"/> (4) ව්‍යාපාර ආයතනය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමේ හැකියාව |
|--|---|

03. පහත සඳහන් කුමන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සංරචකය / සංරචකයන් නියුති දිනකට පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ ද?

- |   |   |
|---|---|
| A - ගෙවීම පත්‍රය<br>C - හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය | B - ආදායම් ප්‍රකාශනය<br>D - මූදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය |
|---|---|

- |   |  |   |
|---|--|---|
| <input type="checkbox"/> (1) A පමණි.<br><input type="checkbox"/> (4) B හා D පමණි. | <input type="checkbox"/> (2) C පමණි.<br><input type="checkbox"/> (5) A, B හා D පමණි. | <input type="checkbox"/> (3) A හා C පමණි. |
|---|--|---|

04. ගණුම් කාලපරිවිෂේෂයක් තුළ ගැනීම් සහ අමතර ප්‍රාග්ධනය හඳුන්වාදීමක් තොමැති විට එම කාලපරිවිෂේෂය සඳහා ව්‍යාපාර ආයතනය නියත වශයෙන් ම ලාභයක් පෙන්වුම් කරනුයේ පහත සඳහන් කුමන අවස්ථාවේ දී ද?

- |  |
|--|
| <input type="checkbox"/> (1) කාලපරිවිෂේෂය තුළ මූල්‍ය වත්කම් වැඩිවන අවස්ථාවක<br><input type="checkbox"/> (2) කාලපරිවිෂේෂය තුළ මූල්‍ය වගකීම් වැඩිවන අවස්ථාවක<br><input type="checkbox"/> (3) කාලපරිවිෂේෂය අවසානයේ දී මූල්‍ය වගකීම්වලට වඩා මූල්‍ය වත්කම් වැඩිවන අවස්ථාවක<br><input type="checkbox"/> (4) කාලපරිවිෂේෂය අවසානයේ දී කාරක ප්‍රාග්ධනය අවුවන අවස්ථාවක<br><input type="checkbox"/> (5) මූල්‍ය වගකීම්වල වැඩිවිමට වඩා මූල්‍ය වත්කම්වල වැඩිවිම අවස්ථාවක |
|--|

05. පහත ගණුම්කරණ සම්කරණ අතුරෙන් කුමන සම්කරණ නිවැරදි වන්නේ ද?

- |   |
|---|
| A. ගුද්ධ වත්කම් = හිමිකම්<br>B. වත්කම් + ආදායම් = හිමිකම් + වගකීම් + වියදම්<br>C. වත්කම් + වියදම් = හිමිකම් + වගකීම් + ආදායම්<br>D. ගුද්ධ වත්කම් = මූල්‍ය වත්කම් - ජ්‍යෙම තොවන වගකීම් - ජ්‍යෙම වගකීම් |
|---|

- (1) B හා C පමණි.       (2) B, C හා D පමණි.       (3) A, C හා D පමණි.  
 (4) A, B හා C පමණි.       (5) A, B, C හා D යන පියල්ල ම ය.

06. ගිණුම්කරණ ස්ථියාවලියේ දී පහත සඳහන් කාර්යයන් සිදුකරනු ලබන නිවැරදි අනුපිළිවෙළ කුමක් ද?

- A. පියවිම් සටහන් පිළියෙල කිරීම.  
B. ලෙසරයට ගනුදෙනු පිටපත් කිරීම.  
C. ජ්‍යෙෂ්ඨ ගනුදෙනු වාර්තා කිරීම.  
D. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම.

- (1) C, A, B, D       (2) D, C, A, B       (3) B, A, D, C  
 (4) C, B, A, D       (5) C, B, D, A

07. 2010.03.31 දිනෙහි අවසන් වර්ෂය සඳහා නිෂ්පාදන ආයතනයක් පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත.

රු.

තොනිම් තොග -	2009.04.01 දිනට	7 000
-	2010.03.31 දිනට	10 000
හාවින කරන ලද සාපුෂ්‍ර ද්‍රව්‍ය		3 000
සාපුෂ්‍ර ග්‍රුමය		2 000
කමිහල් පොදුකාරුය		2 000

නිෂ්පාදනය කළ හාන්චිවල පිරිවැය කොපමණ ද?

- (1) රු. 3 000       (2) රු. 4 000       (3) රු. 5 000  
 (4) රු. 6 000       (5) රු. 7 000

08. තනි ව්‍යාපාරයක පහත සඳහන් තොරතුරු ඇපුරෙන් 2010.03.31 දිනෙහි අවසන් වර්ෂය සඳහා ඉපසු ලාභය කොපමණ ද?

2009.04.01 දිනට සිමිකම රු. 500 000 කි.

2010.03.31 දිනට මුළු වත්කම් සහ මුළු වගකීම් පිළිවෙළින් රු. 800 000 ක් සහ රු. 200 000 ක් විය.

වර්ෂය තුළ ගැනීම් රු. 30 000 කි.

- (1) රු. 100 000       (2) රු. 130 000       (3) රු. 160 000  
 (4) රු. 500 000       (5) රු. 600 000

09. ආයතනයක පහත දී ඇති තොරතුරු මත 2010.03.31 දිනට යෝජ පත්‍රය පෙන්වුම් කළ යුතු මුදල් යෝජ කොපමණ ද?

රු.

2010.03.31 දිනට බැංකු පකාශනයට අනුව අයිරාව (10 000)

තැන්පත් කළ නමුත් 2010.03.31 දිනට උපලබාධ නොවූ වෙක්පත් 45 000

තිකුත් කළ නමුත් 2010.03.31 දිනට ගෙවීම් සඳහා බැංකුවට ඉදිරිපත් නොකළ වෙක්පත් 30 000

ණයගැනීයන් විසින් සාපුෂ්‍රව ම බැංකුවේ තැන්පත් කළ වෙක්පත් 15 000

- (1) රු. 5 000       (2) රු. (20 000)       (3) රු. 25 000  
 (4) රු. (25 000)       (5) රු. (40 000)

O පහත තොරතුරු යොදා ගනිමින් අංක 10 සහ 11 ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

ආයතනයක් විසින් 2010.03.31 දින පිරිවැය රු. 42 000 ක් වූ සහ එදිනට සමුව්වින ක්ෂේර රු. 28 000 ක් වූ යන්තුයක් ඒ හා සමාන වෙනත් යන්තුයක් සමඟ යුවමාරු කරන ලදී. පැරණි යන්තුයේ ධාරණ වටිනාකම එහි යුවමාරු අයය ලෙස එකත වී ඇත. නව යන්තුයේ යුවමාරු වටිනාකම රු. 44 000 ක් වූ අතර වෙනස මුදලින් ගෙවන ලදී.

10. මෙම යුවමාරුව සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශනය නිවැරදි වේ ද?

- (1) රු. 12 000 ක් අලාභයක් ඇති වේ.       (2) රු. 14 000 ක් ලාභයක් ඇති වේ.  
 (3) රු. 14 000 ක් අලාභයක් ඇති වේ.       (4) රු. 30 000 ක් අලාභයක් ඇති වේ.  
 (5) ලාභයක් හෝ අලාභයක් ඇති නොවේ.

11. මෙම සුවමාරුව නිසා ආයතනයේ යන්ත්‍රවල ධාරණ වටිනාකමෙහි ඇතිවන ගුද්ධ වැඩිවීම කොපමණ ද?
- (1) රු. 14 000       (2) රු. 28 000       (3) රු. 30 000  
 (4) රු. 42 000       (5) රු. 44 000
12. යන්ත්‍ර විකුණන සමාගමක් පිරිවැය රු. 1 800 000 ක් වූ යන්ත්‍රයක් 2010 මාර්තු මස 01 දින රු. 2 000 000 කට විකුණන ලදී. මෙම ගනුදෙනුව පියවිමේ දී රු. 300 000 ක එකා වූ මිලකට පාවිච්චි කරන ලද යන්ත්‍රයක් සහ රු. 700 000 ක මුදලක් ගැනුම්කරුගෙන් ලබාගන්නා ලදී. ඉතිරිය මාස තුනක් ඇතුළත ගෙවීමට ගැනුම්කරු එකා විය.  
2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මෙම ගනුදෙනුවට අදාළව හඳුනාගත යුතු සමාගමේ ආදායම කුමක් ද?
- (1) රු. 300 000       (2) රු. 700 000       (3) රු. 1 000 000  
 (4) රු. 1 800 000       (5) රු. 2 000 000
13. මෝටර රථ වෙළඳාම් කරන ආයතනයක් 2010 මැයි 30 දින පාවිච්චි කරන ලද මෝටර රථයක් රු. 1 300 000 කට මිල දී ගෙන තැයෙන්කරුගේ කොමිස් ලෙස රු. 20 000 ක් ගෙවන ලදී. ආනයන බදුවල ක්ෂේක අඩවිම නිසා 2010 ජූනි 30 දිනට මෙම රථයේ වෙළඳපාල මිල රු. 800 000 කට ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. තවද ද එදිනට මෙම රථයේ ඇස්තමේන්තු විකුණුම් කොමිස් මුදල රු. 30 000 ක් වේ.  
2010 ජූනි 30 දිනට මෙම රථයේ පිරිවැය සහ ගුද්ධ උපලබාධි අගය වනුයේ පිළිවෙළින්,
- (1) රු. 1 300 000 සහ රු. 770 000 කි.       (2) රු. 1 320 000 සහ රු. 780 000 කි.  
 (3) රු. 1 000 000 සහ රු. 830 000 කි.       (4) රු. 1 320 000 සහ රු. 770 000 කි.  
 (5) රු. 1 320 000 සහ රු. 800 000 කි.
14. පහත සඳහන් ප්‍රකාශවලින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ උපවිත සිංහල්කරණය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වන්නේ ද?
- A. වියදම් සඳහා වන මුදල් ගලා යැමිවලට වඩා ආදායම මගින් ඇතිවන මුදල් ගලා ඒම්වල අතිරික්තය, ගුද්ධ ලාභය වේ.  
B. කාලවිශේදයක් සඳහා ආදායම හඳුනාගනු ලබන්නේ එය උපයන විට ය.  
C. කාර්ය සාධනය මැනීම සඳහා මුදල් පදනමට වඩා උපවිත පදනම යෝගා වේ.
- (1) A පමණි.       (2) B පමණි.       (3) C පමණි.  
 (4) A සහ B පමණි.       (5) B සහ C පමණි.
15. ගිණුම් වර්ෂයක් අවසානයේ දී පිළිවෙළින් යේ පියවනු ලබන්නේ සහ ඉදිරියට ගෙනයනු ලබන්නේ පහත සඳහන් කුමන ගිණුම් වර්ග යුගලයේ ද?
- | පියවන                                | ඉදිරියට ගෙනයන |
|--------------------------------------|---------------|
| <input type="checkbox"/> (1) වත්කම්  | වියදම්        |
| <input type="checkbox"/> (2) වියදම්  | වත්කම්        |
| <input type="checkbox"/> (3) වගකීම්  | ආදායම්        |
| <input type="checkbox"/> (4) ආදායම්  | වියදම්        |
| <input type="checkbox"/> (5) හිමිකම් | වියදම්        |
16. අනු, ඔනු සහ මදු ලාභාලාභ සමානව බෙදාගනීම් පවත්වාගෙන යන හවුල් ව්‍යාපාරයක හවුල්කරුවන් ය. අනු 2010 මාර්තු 31 දින හවුල් ව්‍යාපාරයෙන් විග්‍රාම ගත් අතර, එදිනට ව්‍යාපාරයේ කිරීතිනාමය ප්‍රාග්ධන සිංහල්වල ගළපන ලදී. හවුල් ව්‍යාපාරය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට ඔනු සහ මදු නීරණය කරන ලදී.
- | ප්‍රාග්ධන සිංහල් යේ :    | ඔනු (රු.) | මදු (රු.) |
|--------------------------|-----------|-----------|
| කිරීතිනාමය ගැළපීමට පෙර   | 200 000   | 150 000   |
| කිරීතිනාමය ගැළපීමෙන් පසු | 160 000   | 140 000   |
- හවුල්කරුවන් විසින් එකා වූ මුළු කිරීතිනාම වටිනාකම කුමක් ද?
- (1) රු. 10 000       (2) රු. 25 000       (3) රු. 50 000  
 (4) රු. 75 000       (5) රු. 150 000

17. නිමල් සහ බාලා සම සමව ලාභාලාභ බෙදාගත්තා හැවුල්කරුවන් ය. බාලාට අවම වාර්ෂික ආදායමක් හැවුල් ව්‍යාපාරයෙන් ලැබෙන බවට නිමල් විසින් සහතික වී තිබේ. ඉහත එකත්තාව අනුව එක් වර්ෂයක් සඳහා වූ ලාභය නිමල් සහ බාලා අතර බෙදාගත්තා ඇති ආකාරය පහත දැක්වේ.

	රු.	රු.
වර්ෂය සඳහා ලාභ		900 000
ලාභ කොටස් - නිමල්	400 000	
- බාලා	500 000	900 000

නිමල් විසින් බාලාට සහතික කොට තිබූ වාර්ෂික ආදායම කොපමණ ද?

- (1) රු. 50 000       (2) රු. 100 000       (3) රු. 400 000  
 (4) රු. 500 000       (5) රු. 900 000

18. සම සමව ලාභාලාභ බෙදාගත්තින් පතා සහ නිජ විසින් පවත්වාගෙන ගිය හැවුල් ව්‍යාපාරයට 2009 සැප්තැම්බර 30 දින පූහා 1/3 ක ලාභාලාභ කොටසකට සහ රු. 10 000 ක මාසික වේතනයකට එකතුව හැවුල්කාරියක ලෙස සම්බන්ධ විය. 2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ දී ඒකාකාරීව උපයන ලද ලාභය රු. 600 000 ක් විය.

- 2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා පතා සහ පූහා හැවුල් ව්‍යාපාරයෙන් ලබාගත් ආදායම් වනුයේ පිළිවෙළින්  
 (1) රු. 80 000 සහ රු. 140 000 කි.       (2) රු. 100 000 සහ රු. 100 000 කි.  
 (3) රු. 230 000 සහ රු. 140 000 කි.       (4) රු. 230 000 සහ රු. 150 000 කි.  
 (5) රු. 240 000 සහ රු. 150 000 කි.

- O පහත කොරතුරු යොදාගත්තින් අංක 19 සහ 20 ප්‍රය්තවලට පිළිතුරු සපයන්න.

2010 ජුනි මාසය සඳහා සමාගමක වැළැඳුව සාරාංශය පහත දී ඇත.

විස්තරය	රු.
මූලික වැටුප	100 000
දීමනා	25 000
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් අඩු කිරීම	8 000
උත්සව අත්තිකාරම් අඩු කිරීම	7 000
ඡුද්ධ වැටුප	110 000
සේව්‍ය අර්ථසාධක අරමුදල් දායකය	12 000

19. ජුනි මාසය සඳහා සමාගමේ සේවකයින්ට අදාළ මුළු වියදම කොපමණ ද?

- (1) රු. 100 000       (2) රු. 108 000       (3) රු. 110 000  
 (4) රු. 125 000       (5) රු. 137 000

20. පහත සඳහන් ඒවායින් කුමන සටහන ජුනි මාසය සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම් සම්බන්ධව නිවැරදි ගිණුම්කරණ සටහන පෙන්වුම් කරයි ද?

සේ. අ. අ. වියදම් ගිණුම	වේතන ගිණුම	යොවිය යුතු සේ. අ. අ. හිණුම
(භර) රු.	(භර) රු.	(බර) රු.
<input type="checkbox"/> (1) 8 000	8 000	16 000
<input type="checkbox"/> (2) 8 000	-	8 000
<input type="checkbox"/> (3) 12 000	12 000	24 000
<input type="checkbox"/> (4) 12 000	-	12 000
<input type="checkbox"/> (5) 12 000	8 000	20 000

- ප්‍රගත අංක 21 සිට 35 දක්වා කෙටි පිළිඳුරු සපයන්න.
21. ව්‍යාපාර ආයතනයක අයිතිකරු මහුගේ නිවස අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා ලබාගත බැංකු ජය ව්‍යාපාරයේ වගකීම් යටතේ ඇතුළත් කිරීමෙන් කඩවන ගිණුම්කරණ සංකල්පය සඳහන් කරන්න.
- 
22. සාමාන්‍ය මිල මට්ටම් අධ්‍යෝත්ව ඉහළ යම්න් තිබෙන අවස්ථාවක මූල්‍ය ප්‍රකාශන එහිභාසික පිරිවැය පදනම මත පිළියෙළ කිරීමෙන් බලපෑමක් ඇතිවන ගිණුම්කරණ තොරතුරුවල ගුණාත්මක ලක්ෂණයක් සඳහන් කරන්න.
- 
23. රු. 21 000 ක් තුළ විකුණුම් ඉන්වොයිසියක් විකුණුම් ජ්‍යෙෂ්ඨයේ රු. 12 000 ක් ලෙස වාර්තා කොට පොදු ලෙඛරයට ද පිටපත් කොට ඇත.  
(අ) ඉහත වැයද්ද නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ සටහන ලියන්න. (සංලක්ෂණය අවශ්‍ය නොවේ.)
- 
- (ආ) මෙම නිවැරදි කිරීම නොකළේ ප්‍රතිච්‍රිත නිර්ණය කර එය වැඩිවීමක් ද, අඩුවීමක් ද නැතහෙත් වෙනස් නොවේ ඇත.
- අඩුවී / වැඩිවී / වෙනස් නොවේ
- රු.
24. සමාගමක් යන්ත්‍රයක් මිලදීගෙන එය කරමාන්ත ගාලාවේ සටිකරන තෙක් පහත සඳහන් වියදුම් දුරා ඇත.
- රු.
- |   |         |
|---|---------|
| මිල දී ගැනුම් වටිනාකම   | 900 000 |
| කරමාන්තගාලාව තෙක් ප්‍රවාහන වියදම්   | 10 000  |
| ස්ථානගත කිරීමේ වියදම්   | 40 000  |
| ප්‍රවාහනයේ දී වේග සීමාව ඉක්මවා රිය පැයවීම නිසා උසාවිය විසින් පනවන ලද දඩ මූදල            | 5 000   |
| යන්ත්‍ර ස්ථානගත කිරීමේ දී කරමාන්තගාලා බිත්තියට සිදු තු හානිය අලුත්වැඩියා කිරීමේ පිරිවැය | 45 000  |
| මෙම යන්ත්‍රයයි මූලික පිරිවැය කොපම් ද?   |         |
- රු.
25. දී ඇති ගිණුම් කාල පරිච්ඡේදයක දී වන්නමක ක්ෂේර වටිනාකමට පහත එකිනෙක සාධකය බලපාන්නේ ද නැදද යන්න (✓) ලකුණ යොදා සඳහන් කරන්න.
- | සාධකය                              | බලපායි | බල තොපායි |
|------------------------------------|--------|-----------|
| 1. ඇස්තමේන්තුගත එල්දායි ජීවිත කාලය |        |           |
| 2. තබන්තු පිරිවැය                  |        |           |
| 3. ඇස්තමේන්තුගත සූත්‍ර්‍යන් අගය    |        |           |
| 4. ක්ෂේර ක්‍රමය                    |        |           |

26. පහත තොරතුරු ආයතනයක කාර්යාලයිය ලිපිදුච්‍රවලට අදාළ වේ.

රු.

2009.04.01 දිනට ලිපිදුච්‍රව තොග	6 000
වර්ෂය තුළ මිල දී ගත් ලිපිදුච්‍රව	30 000
2010.03.31 දිනට පාවිච්ච නොකළ හොඳ තත්ත්වයේ පවතින ලිපිදුච්‍රව	4 000
වර්ෂය තුළ හානි වූ ලිපිදුච්‍රව	1 000
හානි වූ මුළු ලිපිදුච්‍රව තොගය විකුණා ලද මුදල	300
වර්ෂය සඳහා මුළු කාර්යාලයිය ලිපිදුච්‍රව වියදම නිර්ණය කරන්න.	

රු. ....

27. 2010.03.31 දින කළු සහ සුදු හවුල් ව්‍යාපාරයට රතු බදාවාගැනීමත් සමඟ ජ්‍යෙම නොවන වත්කම් ප්‍රත්‍යාග්‍යනය කිරීම නිසා ගුද්ධ වත්කම් රු. 600 000 සිට රු. 1 000 000 දක්වා වැඩි එය. රතු, තම ප්‍රාග්ධන තොටස ලෙස රු. 200 000 ක් එදින ම යගෙන එන ලදී. 2010.03.31 දිනට කළු සහ සුදුගේ ජ්‍යෙම ගිණුම යේපයන්ගේ එකතුව රු. 300 000 ක් විය. 2010 මාර්තු 31 දිනට නව හවුල් ව්‍යාපාරයේ හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම යේපයන්ගේ එකතුව සහ මුද්ධ වත්කම් ගණනය කර දක්වන්න.

(අ) ප්‍රාග්ධන ගිණුම යේප එකතුව : රු. ....

(ආ) මුළු ගුද්ධ වත්කම් : රු. ....

28. හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධනය සඳහා වර්ෂයකට 10% ක පොලියක් හිමි බව හවුල් ගිවිසුමෙහි සඳහන් වේ. ඉවත් වී යන හවුල්කරුවන පියල් මහුව හිමි මුදල මහු ඉවත්වීමත් සමඟ ම පියවන්නේ නැත්තම ඉහත වගන්තිය යටතේ 10% ක පොලියක් මහුව ගෙවන මෙන් අනෙක් හවුල්කරුවන්ට බලකර සිටියි.

පියල්ට හිමි මුදල මහු ඉවත්ව යන විට නොගෙවා සිටියෙන් මහුව 10% ක පොලියක් ලබාගැනීමට අයිතියක් ඇත් ද යන්න හේතු සහිතව සඳහන් කරන්න.

29. වත්කම් සහ වගකීම් යේප පත්‍රයක ජ්‍යෙම සහ ජ්‍යෙම නොවන ලෙස වර්ග කිරීමට පදනම් වන ගිණුමිකරණ සංකල්පය දක්වන්න.

30. වත්කමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගැනීමට සම්පූර්ණ කළ යුතු අත්‍යවශ්‍ය නිර්ණයක දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. ....

2. ....

31. රු. 10 000 ක ගිණුම් යේපයක් සම්පූර්ණයෙන් පියවීම සඳහා ගිණුම් යේපයක් රු. 8 000 ක් හාරගන්නා ලදී. මෙම ගනුදෙනුව වාර්තා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ජ්‍යෙම නැංශ සටහන මුදල ද ඇතුළුව ලියන්න. (සංලක්ෂණය අවශ්‍ය නොවේ.)

32. 2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ව්‍යාපාර ආයතනයක පහත සඳහන් තොරතුරු දී ඇත.

(රු. '000)

ඡයට විකුණුම්	500 000
ඡයගැනීම්ගෙන් එකතු කරන්න මුදල	490 000

ණයගැනීයන් සඳහා බොල් හා අධිමාන ණය වෙන්කිරීම සැම ගිණුම් වර්ෂයක් අවසානයේ වූ වටිනාකම මත 1% ක් වෙන්කිරීම ප්‍රතිපත්තිය වේ.

2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බොල් අය සහ අධිමාන නිය වියදම ගණනය කර දක්වන්න.

රු. ....

33. පහත සඳහන් එකිනෙක ගනුදෙනුව වාර්තා කිරීමට අදාළ මූලික පොත සහ මූලාශ්‍ර ලේඛනය සඳහන් කරන්න.

ගනුදෙනුව

මූලික පොත

මූලාශ්‍ර ලේඛනය

- |   |       |       |
|---|-------|-------|
| (1) අයිතිකරු විසින් ප්‍රාග්ධනය ලෙස මුදල් හඳුන්වා දීම. | ..... | ..... |
| (2) නියට මිල දී ගත් හාණ්ඩ ආපසු යැවීම.                 | ..... | ..... |
| (3) ලිපිදුච්‍ය නියට මිල දී ගැනීම.                     | ..... | ..... |
| (4) අධිමාන නිය සඳහා වෙන් කිරීම.                       | ..... | ..... |

34. ව්‍යාපාර ආයතනයක් 2009.03.31 දිනට ධාරණ වටිනාකම ඉන්න ව තිබූ පාවිච්ච කරන ලද මෝටර රථයක් 2009.09.30 දින රු. 150 000 කට විකුණා එදින ම රු. 500 000 කට නව මෝටර රථයක් අන්තර් කරගන්නා ලදී. මෝටර රථ සඳහා පිරිවුය මත වර්ෂයකට 20% ක් ක්ෂේර සඳහා වෙන් කරනු ලැබේ.

(අ) මෙම ගනුදෙනු නිසා 2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ක්ෂේරීම්වල වැඩිවීම ගණනය කර දක්වන්න.

රු. ....

(ආ) මෝටර රථ විකිණීම මගින් ඇති වූ ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කර දක්වන්න.

රු. ....

35. ගිණුම් වර්ෂයක් අවසානයේ දී මුදල් පොතේ ගේජය බැංකු ප්‍රකාශනයේ ගේජය සම්ග සමාන වේ නම් බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනයක් පිළියෙළ කිරීම අවශ්‍ය ද යන්න හේතුවක් සමග සඳහන් කරන්න.

○ ප්‍රශ්න අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය හෝ අක්‍රාම බව සඳහන් කරන්න.

36. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සියලු ම සංරචකයන් උපවිත පදනම මත පිළියෙළ කෙරේ. (.....)

37. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 5 ට අනුව, සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කාර්යයේ දී විකිණීම සඳහා වන, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි පවතින වත්කම්, තොගවල ඇතුළත් නොවේ. (.....)

38. විකිණීමේ හෝ ආපසු එවිමේ පදනම මත යැවු හාණ්ඩ ආදායම ලෙස හඳුනාගත යුත්තේ ඒවා නියෝජිතයා වෙත යැවු අවස්ථාවේ දී ය. (.....)

39. ක්ෂේර කළ හැකි වත්කමක පූන්ඩුන් අයය එහි ක්ෂේර කළ හැකි වටිනාකමට වඩා වැඩිවන විට වත්කම ක්ෂේර කිරීම අවස්ථා නොවේ. (.....)

40. සියලු ම ව්‍යාපාර ආයතන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම අනිවාර්ය වේ. (.....)

❖❖❖❖

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2010 අගෝස්තු  
**General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2010**  
ගණුම්කරණය I (II කොටස)  
Accounting I (Part II)

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් :

- පළමුවන ප්‍රශ්නයට සහ තවත් ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- සැම ප්‍රශ්නයකට ම පිළිතුරු ලිවීම අලුත් කඩාසියකින් ආරම්භ කරන්න.
- අදාළ පෙරවැඩි, පිළිතුරු පත්‍රය සමඟ අමුණන්න.

1. අනුර සහ සෙනුර හවුල් ව්‍යාපාරයට 2009 මැයිසේබර් 01 දින වෙනුර සම්බන්ධ වූ අතර, පහත නොරතුරු සපයා ඇත.
  - (i) වෙනුර හවුල් ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධවීමේ දී එකඟ වූ කොන්දේසි :
    - \* හවුල්කරුවන් ලාභාලාභ සමානව බෙදා ගනියි.
    - \* හවුල්කරුවන්ට ප්‍රාග්ධනය මත පොලී සඳහා ගිමිකම් තැත.
    - \* අනුර, සෙනුර සහ වෙනුර පිළිවෙශින් රු. 5 000 ක, රු. 3 000 ක සහ රු. 2 000 ක මාසික වැටුප් ලැබේමට තියමිත ය.
    - \* හවුල්කරුවන් විසින් දෙනු ලබන ජය සඳහා වාර්ෂිකව 10% ක පොලියක් ගෙවිය යුතු ය. කලින් ලබාගත් ජය සඳහා ද නව අනුපාතය මෙදින සිට අදාළ වේ.
    - \* පහත සඳහන් ගෙවීම් මගින් වෙනුර ප්‍රාග්ධනයට ආයක විය යුතු ය.
      - හවුල් ව්‍යාපාරය සෙනුරගෙන් ලබාගත් යෝවලින් කොටසක් පියවීම සඳහා රු. 300 000 ක් මුළුව ලබාදීම.
      - මුදලින් ව්‍යාපාරයට රු. 200 000 ක් ලබාදීම.
    - \* 2009 මැයිසේබර් 01 දින හවුල් ව්‍යාපාරයේ කිරීතිනාමය රු. 300 000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ යුතු අතර කිරීතිනාම ගණුමක් ලෙපරයේ පවත්වා නොගනියි.
    - \* 2009 මැයිසේබර් 01 දින ඉඩම්වල දාරණ වටිනාකම රු. 160 000 කින් වැඩි කිරීම.
    - \* කිරීතිනාමය සහ ඉඩම්වල දාරණ වටිනාකම වැඩිවීම හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගණුම් කුලින් ගැලපීය යුතු ය.
    - \* 2009 මැයිසේබර් 01 දින රු. 15 000 ක් අඩංගු ජය සඳහා වෙන් කළ යුතු අතර එය වෙනුර ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ වීමට පෙර කාලයට අදාළ වියදමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු ය.
  - (ii) ඉහත එකඟ වූ පරිදි වෙනුර විසින් 2009 මැයිසේබර් 01 දින ජය පියවන ලද අතර මුදල් ද රැගෙන එන ලදී. කෙසේ නමුත් ප්‍රාග්ධනය ලෙස ගණුම්ගත කර ඇත්තේ වෙනුර විසින් ව්‍යාපාරයට රැගෙන ආ මුදල පමණක් වන අතර, සෙනුරගේ ජය පියවීම සම්බන්ධව කිහිපු ගණුම්කරණ සටහනක් තබා නොමැත. එබැවින්, සෙනුරගෙන් ලබාගත් මුළු ජය මත අදාළ පොලිය 20% අනුපාතයට ගණනය කර ගණුම්ගත කර ඇතේ.
  - (iii) සෙනුරට අයන් ව්‍යාපාරක ජ්‍යානයක් මාසයකට රු. 7 500 ක කුලියක් යටතේ හවුල් ව්‍යාපාරය සඳහා භාවිත කරයි.
  - (iv) වෙනුර ව්‍යාපාරයට ඇතුළත්වීමේ දී එකඟ වූ කොන්දේසි නොසලකා භරිමින් 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත. අනුර සහ සෙනුර අතර පමණක් මුළු පෙර එකඟ වූ ගිවිසුම මත වර්ෂයේ ලාභය විසර්ජනය කර ඇතේ.
  - (v) 2010 මාර්තු 31 දිනට ගෙවෘත පත්‍රය :

වත්කම්	(රු. '000)
දේපල, පිරියන සහ උපකරණ .....	1 340
ආයෝජන .....	400
ඡංගම වත්කම් .....	760
<b>මුළු වත්කම්</b>	<b>2 500</b>
ප්‍රාග්ධන ගණුම් : අනුර .....	800
සෙනුර .....	600
වෙනුර .....	200
ඡංගම ගණුම් : අනුර .....	·30
සෙනුර .....	160
වෙනුර (හර) .....	(20)
ජය - සෙනුර .....	500
ඡංගම වගකීම් .....	230
<b>හිමිකම් සහ මුළු වගකීම්</b>	<b>2 500</b>

- (vi) සෙනුරගෙන් යය මූදල ලබාගෙන ඇත්තේ 2009 අප්‍රේල් 01 දින වර්ෂයකට 20% පොලී අනුපාතය යටතේ ය.
- (vii) 2010 මාර්තු 30 වන දින භාණි වූ, පිරිවැය රු. 5 000 ක තොග ද ගේඟ පත්‍රයේ පෙන්වන ජංගම වත්කම්වල ඇතුළත් වේ.
- (viii) හවුල්කරුවන්ගේ ජංගම ගිණුම් :

	අනුර රු.	සෙනුර රු.	වෙනුර රු.		අනුර රු.	සෙනුර රු.	වෙනුර රු.
2009.04.01 දින ඉ.ගෝ.අා ගේඟය ගැනීම් ගැනීම් පොලී	20 000 250 000 5 000	10 000 200 000	20 000	2009.04.01 දින මූදල් වැමුජ් ප්‍රාග්ධන පොලී ලාභ කොටස් ඡනය පොලී කුලී 2010.03.31 දින ප.ගෝ.ගි. ගේඟය	60 000 80 000 165 000 100 000 90 000	10 000 60 000 110 000 100 000 20 000	
2010.03.31 දින ප.ගෝ.ගි. ගේඟය	30 000 305 000	160 000 370 000	20 000		305 000	370 000	20 000
2010.04.01 දින ඉ.ගෝ.අා ගේඟය			20 000	2010.04.01 දින ඉ.ගෝ.අා ගේඟය	30 000	160 000	

- (ix) ජංගම ගිණුම් දක්වා ඇති ගැනීම් සඳහා පොලීය වර්ෂයේ පළමු මාස හය සඳහා අදාළ වේ.
- (x) ඒ ඒ කාලපරිච්ඡයට අදාළව, නියෝගීතව හදුනාගත හැකි ආදායම් සහ වියදම් හැර, අනෙකුත් ආදායම් හා වියදම් වර්ෂය පුරා ඒකාකාරීව උපවින වී ඇතැයි උපකළුපනය කරන්න.

අවශ්‍ය වත්තේ :

- (1) අනුර සහ සෙනුර හවුල් ව්‍යාපාර ගිවිසුම් අවිංග වූ කොන්දේසි හතරක්
- (2) කිරිතිනාමය ගැලපීමට සහ වත්කම්වල ධාරණ වටිනාකම වෙනස්වීම වාර්තා කිරීමට අවශ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ සටහන්
- (3) 2009 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් මාස 6 සඳහා සහ 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් මාස 6 සඳහා හවුල් ව්‍යාපාරයේ ලාභය හෝ අලාභය වෙන වෙන ම
- (4) 2009 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් මාස 6 සඳහා සහ 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් මාස 6 සඳහා ලාභය / අලාභය විසර්ථනය කළ යුතු ආකාරය වෙන වෙන ම දක්වන ප්‍රකාශනයක්
- (5) අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කිරීමෙන් පසු 2010 මාර්තු 31 දිනට අනුර, සෙනුර සහ වෙනුර හවුල් ව්‍යාපාරයේ ගේඟ පත්‍රය

(ලක්ෂණ 20 පි)

2. සුමුදු සහ සමාගම 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා රු. 750 000 ක ලාභයක් වාර්තා කොට ඇත. කෙසේ නමුත් පහත සඳහන් වැරදි පසුව සොයා ගන්නා ලදී.

- (i) 2009.03.31 දිනට තොගය රු. 50 000 කින් අධි තක්සේරු වී තිබුණි.
- (ii) ආපසු යැවුම් රු. 30 000 ක් නියමිත පාලන ගිණුමට බැර කර ඇති අතර රු. 3 000 ක් පමණක් ආපසු යැවුම් ගිණුමට බැර කර තිබුණි.
- (iii) දුන් වට්ටම් රු. 6 000 ක්, ලැබූ වට්ටම් ගිණුමට හර කර තිබුණි.
- (iv) එකතු කළ අය මත බදු (VAT) රු. 1 200 ක් ද ඇතුළත් මූදලට විකුණුම් රු. 11 200 විකුණුම් ගිණුමට බැර කර ඇත.
- (v) වර්ෂය සඳහා පොලී වියදම් රු. 5 000 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර ඇත.
- (vi) 2010 මාර්තු 31 දිනට තොගවල ඉදෑද උපලන්ධි අය පිරිවැයට වඩා රු. 25 000 ක් අඩු විය. කෙසේ නමුත් වර්ෂයේ ලාභය ගණනය කිරීමේ ද අවසන් තොගය පිරිවැයට තක්සේරු කර ඇත.

අවශ්‍ය වත්තේ :

- (1) වැරදි තිවැරදි කිරීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ සටහන්
- (2) වැරදි තිවැරදි කිරීමෙන් පසු වර්ෂය සඳහා ලාභය
- (3) වැරදි තිවැරදි කිරීමෙන් පසු ඉදෑද වත්කම්වල වැඩිවීම හෝ අඩුවීම්.

(ලක්ෂණ 10 පි)

3. පහත සඳහන් ගනුදෙනු සහ සිද්ධීන් 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සමාගමකට අදාළ වේ.

දිනය	ගනුදෙනු සහ සිද්ධීන්
2009.04.01	මෙදිනට පිරිවැය රු. 360 000 ක් හා සමුව්වීන ක්ෂේර රු. 160 000 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලකට රු. 120 000 ක් වැය කරමින් ව්‍යුහාත්මක වෙනස්කම් සිදුකරන ලදී. මෙමගින් එහි ආරම්භක අපේක්ෂිත ජ්‍යෙ කාලය වූ වර්ෂ 30 වර්ෂ 36 දක්වා දිරිස වී ඇත. කෙසේ නමුත් ගොඩනැගිල්ලේ සුන්ඩුන් අයය වූ රු. 60 000, ව්‍යුහාත්මක වෙනසින් පසුව ද නොවෙනස් ව පවතී.
2009.07.01	රු. 900 000 ක් පිරිවැය වූ සමාගමේ ඉඩම් කටිරියක් අධි තාක්ෂණ යන්ත්‍රයකට තුවමාරු කරන ලදී. එදිනට මෙම යන්ත්‍රයෙහි සහ ඉඩමෙහි සාධාරණ අයය රු. 1 000 000 බැඟින් විය. යන්ත්‍රයෙහි මත වර්ෂයකට 20% ක් ක්ෂේර කරනු ලැබේ.
2009.10.01	2009.03.31 දිනට පිරිවැය රු. 1 000 000 ක් වූ සහ සමුව්වීන ක්ෂේර රු. 300 000 ක් වූ උපකරණයක් රු. 600 000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී. උපකරණ වාර්ෂිකව 25% බැඟින් සරල මාරුග කුමාගම කරනු ලැබේ.
2010.01.01	රු. 300 000 කට මිල දී ගෙන තිබූ යන්ත්‍රයක් රු. 25 000 කට විකුණන ලදී. 2009.03.31 දිනට මෙම යන්ත්‍රයේ සමුව්වීන ක්ෂේර රු. 300 000 ක් විය.

#### අවශ්‍ය වන්නේ :

- (1) ඉහත ගනුදෙනුවලට අදාළව 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුළු ක්ෂේර ප්‍රමාණය
- (2) ඉහත ගනුදෙනු නිසා වර්ෂයේ ලාභය වැඩි වූ හෝ අඩු වූ ප්‍රමාණය
- (3) 2009.10.01 සහ 2010.01.01 දින සිදු වූ ගනුදෙනු නිසා 2010 මාර්තු 31 දිනට යන්ත්‍ර සහ උපකරණවල බාරණ විවිධාකම වැඩි වූ හෝ අඩු වූ ප්‍රමාණය
- (4) ඉහත ගනුදෙනු නිසා වර්ෂය තුළ දී මුදල් යෙළය වැඩි වූ හෝ අඩු වූ ප්‍රමාණය

(ලක්ෂණ 10 පි)

4. 2010.03.31 දිනට සුබසාධක සංගමයක යෙළ පිරික්පුම පහත දී ඇත.

පිළුම	හර (රු. '000)	බර (රු. '000)
මුදල්	50	
මුදල් අත්තිකාරම්	100	
වාර්ෂිකව 10% ස්ථාවර තැන්පතු	60	
ලැබු පොලී		6
2009.04.01 දිනට ලිපිද්‍රව්‍ය	2	
මිල දී ගත් ලිපිද්‍රව්‍ය	21	
උපකරණ	80	
2010.03.31 දිනට උපකරණ මත ක්ෂේර වෙනසිරීම්		48
උපකරණ ක්ෂේර	8	
පරිපාලන වියදම්	50	
කාර්යාලීය කුලී	30	
ප්‍රධාන සාධන වියදම්	174	
2009.04.01 දිනට හිග සාමාජික මුදල්	25	
2009.04.01 දිනට කලින් ලද සාමාජික මුදල්		15
ලැබු සාමාජික මුදල්		272
2009.04.01 දිනට සමුව්වීන අරමුදල		259
	600	600

#### අතිරේක තොරතුරු :

- (i) 2010 මාර්තු 31 දිනට ලිපිද්‍රව්‍ය තොගය රු. 3 000 යි.
- (ii) 2010 මාර්තු 31 දිනට හිග සහ කලින් ලද සාමාජික මුදල් පිළිවෙළින් රු. 40 000 ක් පහ රු. 10 000 ක් විය.
- (iii) 2009.04.01 දිනට හිග සාමාජික මුදල්වලින් රු. 10,000 ක් අය කරගත තොගැකී බව හෙළිදරව් කරගන්නා ලදී.

- (iv) ගොනික මුදල යේපය රු. 5 000 කින් අඩු වූ අතර, මෙය කපා හැරීමට තීරණය කරන ලදී.
- (v) යේප පිරික්සුමෙහි දක්වා ඇති 'මුදල අත්තිකාරම්' මගින් පෙන්තුම් කරනුයේ 2010 ජනවාරි 01 දින පොත් අලෙවිසැලක් පවත්වාගෙන යාමට සංගමය මගින් පත් කළ සුබ සාධක කම්ටුවට ලබාදුන් මුදල වේ. කම්ටු සහාපති විසින් පහත සඳහන් නොරතුරු සපයා ඇත.

\* මුදල පොත් සාරාංශය :

	(රු. '000)	(රු. '000)
මුදල අත්තිකාරම්		100
පොත්පත් හා සගරා විකුණුම්		300
අඩුකළා :		400
පොත්පත් සහ සගරා සැපයීම සඳහා ගෙවීම්	280	
ලි බවු මිල දී ගැනුම්	.40	
විකුණුම් කාර්ය මණ්ඩල වැටුප්	15	
ප්‍රවාහන වියදම්	5	340
2010.03.31 දිනට මුදල යේපය		60

- \* 2010 මාර්තු 31 දිනට පොත්පත් හා සගරා නොගය රු. 120 000 ක් විය.
- \* සාමාජිකයින් විසින් පරික්ෂා කරන ලද පොත්වල විවිධාකම රු. 75 000 ක් වූ අතර, මෙයින් රු. 50 000 ක පොත් 2010 මාර්තු 31 දින වන විට විකුණා නොකිවිණි. මෙය 2010 මාර්තු 31 දින නොගයේ ඇතුළත්ව නැත.
- \* මාස තුන සඳහා ලි බවුවල ක්ෂය රු. 5 000 කි.
- \* කාර්යාලිය කුලීවලින් 1/3 ක් පොත් අලෙවිසැලට අය කළ යුතු වේ.
- \* 2010 මාර්තු 31 දිනට පොත්පත් සහ සගරා සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු මුදල රු. 40 000 කි.

අවසා වන්නේ :

- (1) සාමාජික මුදල ගිණුම
- (2) 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් මාස තුන සඳහා පොත් අලෙවිසැලේ ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කර පෙන්වන ප්‍රකාශයක්
- (3) 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සුබ සාධක සංගමයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය
- (4) 2010 මාර්තු 31 දිනට සුබ සාධක සංගමයේ යේප පත්‍රය

(ලක්ෂණ 10 පි)

5. 2010 මාර්තු 31 දිනට අනහි ටෙර්බරස්හි යේප පත්‍රය පහත දී ඇත.

	(රු. '000)
යන්ත්‍ර	580
තොග - අමුදව්‍ය	45
තොනිලි	25
නිමි	10
ඡයගැනීයෝ	75
මුදල	15
	750
නිමිකම	700
ඡයගැනීයෝ	30
ගෙවිය යුතු සාපු වැටුප්	20
	750

2010 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අමතර නොරතුරු :

- (i) දෙනික පොත්වල එකතුන් :
- |                     | (රු. '000) |
|---------------------|------------|
| විකුණුම් පොත        | 1 000      |
| අමුදව්‍ය ගැනුම් පොත | 600        |
| ආපසු යැවුම් පොත     | 10         |

(ii) මුදල් ලැබීම් සහ ගෙවීම් සාරාංශය :

මුදල් ලැබීම්	(රු. '000)	මුදල් ගෙවීම් :	(රු. '000)
මුදලට විකුණුම්	120	සාපු වේතන	150
ණයගැනීයන්ගේ මුදල්	<u>950</u>	නිෂ්පාදන පොදුකාරුය	105
	<u>1070</u>	විකුණුම් සහ පරිපාලන වියදම්	140
		ණයනීමියන්ට ගෙවීම්	610
		උත්සව අන්තිකාරම්	25
			<u>1030</u>

(iii) තබන ලද ජ්‍යෙෂ්ඨ සටහන් :

ගිණුම	හර (රු. '000)	බැර (රු. '000)
ක්‍රිය ක්‍රිය සඳහා වෙන්කිරීම (යන්ත්‍ර මත ක්‍රිය වෙන්කිරීම)	20	20
සාපු වේතන ගෙවිය යුතු සාපු වේතන (උපවිත වේතන ගිණුම්ගත කිරීම)	30	30

(iv) 2010 ජූනි 30 දිනට තොග :

	රු. '000
අමුදුව්‍ය	20
තොනිමි	35
නිමි	30

(v) 2010 මාර්තු 31 දිනට යන්තුවල පිටිවැය රු. 800 000 කි.

අවශ්‍ය වන්තේ :

- (1) දෙනික පොත්පත්වල එකතුව ලෙඟරයට පිටපත් කිරීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ සටහන්
- (2) 2010 ජූනි 30 දිනට ගේප පිරික්ෂුම
- (3) 2010 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්යව සඳහා නිෂ්පාදන ගිණුම
- (4) 2010 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්යව සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය

(ලකුණු 10 පි)

6. (අ) 2010 මාර්තු මාසය සඳහා සමාගමක ඣයගැනී ලෙඟරයේ උපදාගත් තොරතුරු පහත දී ඇත.

ණයගැනීයාගේ නම	2010.03.01 දිනට ගේපය රු.	විකුණුම් රු.	මුදල් ලැබීම් රු.	ආපසු එවු විකුණුම් රු.	කපා හළ බොල් ණය රු.	2010.03.31 දිනට ගේපය රු.
අමල්	10 000	?	45 000	5 000	-	10 000
ජාහාක	25 000	45 000	50 000	?	-	15 000
යාන්තා	15 000	40 000	35 000	-	-	?
ප්‍රතිමල්	20 000	50 000	60 000	-	?	5 000

අතිරේක තොරතුරු :

- (i) පසුගිය මාසයේ බොල් නිය ලෙස ඣයගැනීයාගේ කපා හළ රු. 8 000 ක ගේපය මුදල් විසින් මාර්තු මාසයේ දී ගෙවන ලදී.
- (ii) මාසය අග ඣයගැනී ගේපය මත 5 ක් ක් අඩංගු නිය ලෙස චොලු වෙන්කිරීම සමාගමේ ප්‍රතිපත්තිය වේ.

අවශ්‍ය වන්තේ :

- (1) ඉහත ඣයගැනී ලේඛනයේ (?) ලකුණ යොදා ඇති තැන්ති තිබිය යුතු විටිනාකම්
- (2) උපවිත පදනම සහ මුදල් පදනම අනුව මාර්තු මාසය සඳහා විකුණුම් ආදායම වෙන වෙන ම
- (3) බොල් නා අඩංගු නිය චොලු වෙන්කිරීම ගිණුම
- (4) මාසය අවසානයේ දී ඣයගැනීයාගේ ගුද්ධ වැඩිවිම හෝ අවුවිම

(ලකුණු 05 පි)

- (අ) 2010 මාර්තු 31 දනට ව්‍යාපාරයක බැංකු ප්‍රකාශනයෙහි රු. 3 000 ක බැර ගෙෂයක් පැවතිණි. එදිනට මුදල් පොතේ සහ බැංකු ප්‍රකාශනයේ ගෙෂ සංස්ථ්‍යනයේ දී පහත තොරතුරු අනාවරණය කරගන්නා ලදී.
- (i) රු. 80 000 ක තැන්පත් කළ වෙක්පත් උපලබධි වී තොතිවිණි.
- (ii) සැපයුම්කරුවේකුට නිකුත් කළ රු. 30 000 ක වෙක්පතක් බැංකුවට ඉදිරිපත් කර තොමැති.
- (iii) බැංකු ප්‍රකාශනයට අනුව මු. රු. 500 ක බැංකු ගාස්තු සහ ස්ථාවර නියෝග මත ගෙවූ රු. 1 500 ක කළේ මුදල් පොතේ වාර්තා කර තොමැති.
- (iv) බැංකුව විසින් රු. 20 000 ක වෙක්පතක් අගරු කර එවා ඇති අනර, ඒ සම්බන්ධයෙන් මුදල් පොතේ සටහන් තබා තොමැති. මෙම වෙක්පත ගායැයිතියකුගෙන් ලැබේ බැංකුවේ තැන්පත් කර තිබුණි.

අවශ්‍ය වන්නේ :

- (1) 2010 මාර්තු මාසය සඳහා බැංකු සැසඹුම් ප්‍රකාශනය
- (2) අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකිරීමට පෙර 2010 මාර්තු 31 දනට මුදල් පොතේ ගෙෂය
- (3) වෙක්පත අගරු විම වාර්තා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ජ්‍යෙන් සටහන

(ලක්ෂණ 05 පි)

(මුළු ලක්ෂණ 10 පි)



**General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2010**

ගණුම්කරණය II (I කොටස) - පැය තුනකි

**Accounting II (Part I) – Three hours**

අයදුම්කරුවන්ට උරදෙස් :

- I කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න. සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 01 බැංකින් හිමි වේ.
- I කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය II කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය සමග එකට අමුණා හාර දෙන්න.

**I කොටස**

- අංක 1 සිට 20 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී වඩාත් නිවැරදි පිළිතුරු පෙරවුව ඇති කොටුව තුළ "✓" ලකුණ යොදන්න උදා :

1. පහත තොරතුරු තනි නිෂ්පාදිතයකට අදාළ වන්නේ නම් මූල දායකය කොපම් ද?

ස්ථාවර පොදුකාරය                          රු. 400 000

ආරක්ෂිත ආන්තිකය                          රු. 200 000

දායක විකුණුම් අනුපාතය                          40%

(1) රු. 200 000

(2) රු. 240 000

(3) රු. 400 000

(4) රු. 480 000

(5) රු. 600 000

2. පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය පිරිවැය - පරිමා - ලාභ වියලේපණයට අදාළව සන්න වන්නේ ද?

(1) ලාභයක් ඉතුළුමට ආරක්ෂිත ආන්තිකයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

(2) සමවේශීන ලක්ෂණයේදී ස්ථාවර පිරිවැය මූල දායකත්වයට වඩා අඩු වේ.

(3) දී ඇති මෙහෙයුම් පරිමාවක දී උපයන ලාභය ආරක්ෂිත ආන්තිකය මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

(4) මෙහෙයුම් පරිමාව වෙනස්වන විට ඒකකයක විවෘත පිරිවැය වෙනස් වේ.

(5) දායක විකුණුම් අනුපාතය මගින් පෙන්වුම් තුළ ප්‍රතිශතයක් ලෙස විවෘත පිරිවැයයි.

3. ව්‍යාපාරයක ජංගම අනුපාතය ක්ෂේත්‍රීක අනුපාතය මෙන් දෙගුණයක් නම් පහත කුමන ප්‍රකාශය නිවැරදි වන්නේ ද?

(1) ජංගම වත්කම් ජංගම වගකීම්වලින් හරි අඩක් වේ.

(2) තොගය හැර ජංගම වත්කම්, තොගය මෙන් දෙගුණයක් වේ.

(3) තොගය ජංගම වත්කම්වලින් හරි අඩක්ට සමාන වේ.

(4) ජංගම වගකීම් ජංගම වත්කම් මෙන් දෙගුණයක් වේ.

(5) ජංගම වත්කම් ජංගම වගකීම් මෙන් දෙගුණයක් වේ.

4. පහත සඳහන් අනුපාත අනුරෙන් කුමන අනුපාත දෙක ව්‍යාපාර ආයතනයක තොළනය මැතිශ්‍ය සඳහා වඩාත් යෝගා වන්නේ ද?

A - දිගුකාලීන ගණ / හිමිකම

B - මූල ගණ / මූල වත්කම්

C - කෙටිකාලීන ගණ / මූල වත්කම්

D - ජංගම වත්කම් / ජංගම වගකීම්

(1) A සහ B

(2) A සහ C

(3) A සහ D

(4) B සහ C

(5) C සහ D

5. පහත සඳහන් ඒවායින් කුමක් නිෂ්පාදිත පිරිවැයක තොවන්නේ ද?

(1) කර්මාන්තයාලාව සඳහා බලය

(2) කර්මාන්තයාලා සේවකයන්ගේ වැටුප්

(3) නිෂ්පාදනයේදී හාවිත කළ අමුදව්‍ය

(4) නව නිෂ්පාදිතයක ප්‍රවාරණය

(5) නිෂ්පාදනයේදී හාවිත කළ ව්‍යු ද්‍රව්‍ය

6. පිරිවැය ඒකකය නිෂ්පාදනයක් නම්, පහත කුමන අයිතමයන් සංජ්‍ර ද්‍රව්‍ය ලෙස වර්ග කළ හැකි ද?
- A - යකචි කුරු නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී භාවිත කළ ලෝහ  
 B - නිෂ්පාදන යන්තු සඳහා භාවිතකළ ලිඛිසි තෙල්  
 C - ගණක යන්තු නිෂ්පාදනයේ දී යොදාගත් ජ්‍යෙෂ්ඨවීක්
- (1) A පමණි.       (2) C පමණි.       (3) A සහ B පමණි.  
 (4) A සහ C පමණි.       (5) A, B සහ C සියලුල ම.

- O. ප්‍රශ්න අංක 7 සහ 8 ට පිළිබුරු සැපයීමේ දී පහත තොරතුරු භාවිත කරන්න.

2010.03.31 දිනට සමාගමක තෝරාගත් යේප පත්‍ර අයිතම සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ලාභය පහත දී ඇත.

අයිතමය

රු.

මුළු වත්කම්	8 200
මුළු වගකීම්	4 200
ප්‍රකාශන ප්‍රාග්ධනය	3 500
වර්ෂය සඳහා ලාභය	1 000

7. 2010 මාර්තු 31 දිනට හිමිකම කොපමණ ද?

- (1) රු. 1 000       (2) රු. 4 000       (3) රු. 4 200  
 (4) රු. 4 500       (5) රු. 8 200

8. 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා යුද්ධ වත්කම් සඳහා ප්‍රතිලාභය කොපමණ ද?

- (1) රු. 1 000       (2) රු. 4 000       (3) රු. 4 200  
 (4) රු. 4 500       (5) රු. 8 200

9. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36 ට අනුව වෙන්කිරීමක් හඳුනාගැනීම සඳහා පහත සඳහන් කුමන කොන්දේසි / කොන්දේසිය සම්පූර්ණ කළ යුතු ද?

- A - පසුගිය සිද්ධීයක ප්‍රතිථලයක් ලෙස වර්තමාන බැඳීමක් කිහිප යුතු වීම.  
 B - ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පිටතට ගලා යාමේ ගව්තාවයක් කිහිප.  
 C - වටිනාකම වියවාසදායී ලෙස මැනිය හැකි වීම.

- (1) A පමණි.       (2) A සහ B පමණි.       (3) A සහ C පමණි.  
 (4) B සහ C පමණි.       (5) A, B සහ C පමණි.

10. සිල්ලර ව්‍යාපාරයක ප්‍රතිඵත්තිය විනුයේ විකුණුම් මත සැමැවීම ම 20% ක දළ ලාභයක් උපයා ගැනීමයි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 05 ට අනුව පහත සඳහන් කුමන මිනුම් කුමය මෙම ව්‍යාපාරයේ තොග අගය කිරීම සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය වන්නේ ද?

- (1) පිරිවැය නිශ්චිතව හඳුනාගැනීමේ කුමය       (2) සිල්ලර කුමය  
 (3) පෙර ඇතුළු පෙර පිට කුමය (FIFO)       (4) හරිත සාමාන්‍ය පිරිවැය කුමය  
 (5) සම්මත පිරිවැය කුමය

11. වර්ෂයක් තුළදී වෙළඳ ගෙයගැනීමේ වැඩිවීම රු. 40 000 ක් සහ එම වර්ෂය තුළ ගෙයට විකුණුම් රු. 200 000 ලෙස දී ඇති විට ගිණුම් වර්ෂය තුළ ගෙයගැනීමේ ලද මුදල කොපමණ ද?

- (1) රු. 40 000       (2) රු. 120 000       (3) රු. 160 000  
 (4) රු. 200 000       (5) රු. 240 000

12. පහත තොරතුරුවලට අදාළව ව්‍යාපාරයක ගිණුම් වර්ෂයක් තුළ දී මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ඇද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයේ වැඩිවීම හෝ අඩුවීම කොපමණ ද?

රු.

වර්ෂය සඳහා ලාභය	120 000
ක්‍රියාවලිය	20 000
වෙළඳ ගෙයගැනීමේ වැඩිවීම.	60 000

උපවිත වේනවල අඩුවීම. 40 000  
ඉදිරියට ගෙවූ වියදම්වල අඩුවීම. 50 000

- (1) රු. 10 000 ක අඩුවීමක්  
 (3) රු. 140 000 ක වැඩිවීමක්  
 (5) රු. 190 000 ක වැඩිවීමක්

- (2) රු. 90 000 ක වැඩිවීමක්  
 (4) රු. 150 000 ක වැඩිවීමක්

13. පිරිවැය එක්ස් කිරීම, බෙදාහැරීම සහ පාලනය යන කාර්යයන් හඳුන්වන්නේ,

- (1) මූල්‍ය ගිණුම්කරණය ලෙස ය.  
 (3) පිරිවැය ගිණුම්කරණය ලෙස ය.  
 (5) මුදල් ප්‍රවාහ විශ්ලේෂණය ලෙස ය.

- (2) පාලන ගිණුම් පවත්වා ගැනීම ලෙස ය.  
 (4) ව්‍යාපාති ඇගයීම ලෙස ය.

14. කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති ක්‍රමන් ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ තිබුරදී වේ ද?

- A - එය ආයතනයක කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියෙහි කොටසකි.  
B - එය සංවිධානයක මේහෙපුම් කටයුතු සැලුපුම් කිරීමට හා පාලනය යොදා ගනී.  
C - එය බාහිර පාර්ශ්වයන්ට තිරණ ගැනීම සඳහා තොරතුරු සම්පාදනය කරයි.

- (1) A පමණි.  
 (2) B පමණි.  
 (3) C පමණි.  
 (4) A සහ B පමණි.  
 (5) A, B සහ C සියල්ල ම.

15. නිමි තොග පිරිවැය නිර්ණය කිරීමේ දී පහත අයිතමයන්ගේන් ඇතුළත් කළ පුණු වන්නේ මෙනවා ද?

- A - මිල දී ගත් බුඩුවල ඉත්තෙවායිස් මිල  
B - ගබඩා හාරකරුගේ වැටුප  
C - මිල දී ගත් බුඩු පරික්ෂා කිරීම සඳහා දරු මියදම්  
D - විකිණීම සඳහා හාණ්ඩ ප්‍රදානම් කිරීමේ දී දරු අපුරුම් පිරිවැය

- (1) A සහ B පමණි.  
 (2) A සහ C පමණි.  
 (3) A, C සහ D පමණි.  
 (4) A, B සහ D පමණි.  
 (5) A, B සහ C පමණි.

16. තොග පිරිවැය නිර්ණය කිරීම සඳහා විශේෂ හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමය අනුගමනය කරන මෝටර රථ ව්‍යාපාරිකයෙකු මාසයක් සඳහා පහත තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.

විස්තරය	මාදිලිය	මෝටර රථ ගණන	මෝටර රථයක පිරිවැය (රු. '000)	මෝටර රථයක විකුණුම් මිල (රු. '000)
ආරම්භක තොගය	001	1	800	
	002	3	1 000	
මිලදී ගැනීම්	004	4	1 200	
විකුණුම්	001	1		1 050
	002	1		1 250
	004	3		1 500

විකුණු මෝටර රථවල පිරිවැය කොපම් ද?

- (1) රු. 3 200 000  
 (2) රු. 4 800 000  
 (4) රු. 6 000 000  
 (5) රු. 6 800 000

17. සිමිත් 'කැලේ' පොදු සමාගමේ කළමනාකරණය, 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2010 මැයි 17 දින කෙටුවුම්පත් කරන ලදී. 2010 ජූනි මස 01 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන විවරණය කර 2010 ජූනි 10 දින අත්සන් කෙනා ලදී. 2010 ජූනි 22 දින කොටස සිමිත් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කළ අතර, මවුන් ඒවා 2010 ජූනි 25 දින අනුමත කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 12 ව අනුව සිමිත් 'කැලේ' පොදු සමාගමේ ගේජ පත්‍ර දිනට පසුව ඇති වූ සිද්ධින් හඳුනාගැනීමට අදාළ කාල පරිවිශේෂය කුමක් ද?

- (1) 2010 මාර්තු 31 සිට මැයි 17 දිනවා  
 (3) 2010 මාර්තු 31 සිට ජූනි 10 දිනවා  
 (5) 2010 මාර්තු 31 සිට ජූනි 25 දිනවා  
 (2) 2010 මාර්තු 31 සිට ජූනි 01 දිනවා  
 (4) 2010 මාර්තු 31 සිට ජූනි 22 දිනවා

18. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 10 ට අනුව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තෝරාගැනීම සහ හාටිතය පිළිබඳ පහත කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වන්නේ ද?

- A - ව්‍යාපාරයක් තෝරාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඒකාකාරීව හාටිත කිරීම අවශ්‍ය වේ.  
 B - ගනුදෙනුවකට අදාළව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත නොමැති අවස්ථාවක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තෝරා ගැනීමේ දී ආයතනයේ කළමනාකාරීත්වය විසින් ඔවුන්ගේ විනිශ්චය හාටිත කළ යුතුයි.  
 C - ව්‍යාපාරයක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව කිරීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

- (1) A පමණි.  (2) B පමණි.  (3) C පමණි.  
 (4) A සහ B පමණි.  (5) B සහ C පමණි.

19. ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය නිවැරදි වන්නේ ද?

- A - ඒවා විශේෂීත උපක්ල්පන මත පදනම් වේ.  
 B - ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ අවතක්සේරු කරයි.  
 C - නව තොරතුරු අනුව ඒවා වෙනස් වේ.  
 D - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කොට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ඒවා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- (1) A සහ B පමණි.  (2) B සහ C පමණි.  (3) C සහ D පමණි.  
 (4) A, B සහ C පමණි.  (5) A, C සහ D පමණි.

20. නිෂ්පාදන පොදුකාරය පිරිවැය සාපුෂ්‍ර ගුම පැය මත අන්තර්ග්‍රහණය කරනු ලබන්නේ නම් පහත දී ඇති තොරතුරු අනුව සියලු නිෂ්පාදිතයන්ට අන්තර්ග්‍රහණය කරන ලද මුළු පොදුකාරය පිරිවැය කොපමණ ද?

ඇස්තමේන්තුගත සත්‍ය	මුළු පොදුකාරය	සාපුෂ්‍ර ගුම
	රු. 600 000	පැය 30 000
	රු. 540 000	පැය 20 000

- (1) රු. 320 000  (2) රු. 400 000  (3) රු. 525 000  
 (4) රු. 560 000  (5) රු. 600 000

21. 2009 මාර්තු 31 දිනට සමාගමක ප්‍රකාශන ප්‍රාග්ධනය රු. 1 200 000 ක් වූ අතර, කොටසක සාමාන්‍ය අයය රු. 10 ක් විය. 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් විරෘතය තුළ දී සෑම කොටස් තුනකට ම එකක් වන පරිදි කොටසකට රු. 10 ප්‍රතිෂ්ථාවක් යටතේ සමාගමේ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධනින් කරන ලදී. පසුව සෑම කොටස් දෙකකට ම එක බැඳීම් වන සේ කොටසක් රු. 9 බැඳීන් වූ සිමිකම් නිකුත්වක් කරන ලදී.

ප්‍රකාද කොටස් සහ හිමිකම් කොටස් නිකුතුවෙන් පසු සමාගමේ ප්‍රකාශන ප්‍රාග්ධනය කුමක් ද?

22. පිළිගෙවුම් කාලයට (Payback) සාපේක්ෂව ගුද්ධ වර්තමාන අගයේ (NPV) වාසි දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. ....  
 2. ....

23. ගිණුම් වර්ෂ දෙකක් සඳහා ව්‍යාපාරයකට අදාළ තොරතුරු කිහිපයක් පහත දී ඇත.

	2010 (රු. '000)	2009 (රු. '000)
මුළු වන්කම	250	200
ණයට විකුණුම්	150	75
මුදලට විකුණුම්	250	325
සාමාන්‍ය ගිණුම්	30	15

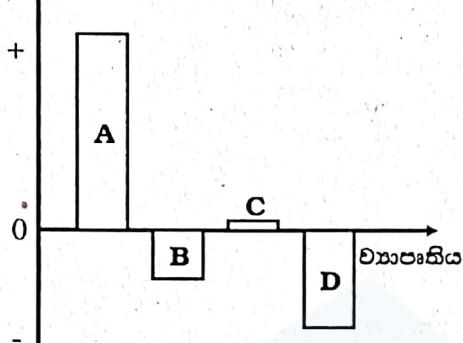
2009 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2010 වර්ෂයේදී ගාය එකතු කිරීමේ කාලය සහ මුළු වත්කම් පිරිවැවුම අනුපාතය වැඩි වී තිබේ. ද අඩු වී තිබේ ද නැතහෙත් වෙනස් වී නැදද යන්න සඳහන් කරන්න.

(අ) ගාය එකතු කිරීමේ කාලය :

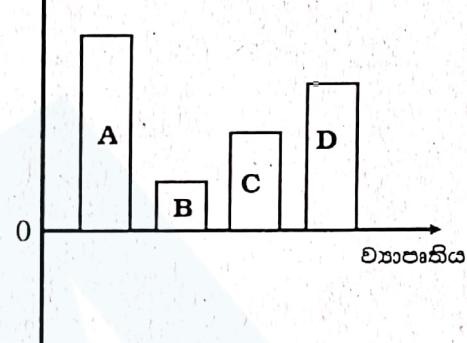
(ආ) මුළු වත්කම් පිරිවැවුම අනුපාතය :

24. පහත දී ඇති ප්‍රස්ථාර ව්‍යාපාරයක සමාන මූලික ආයෝජන වටිනාකම්වලින් යුත් ව්‍යාපාති හතරකට අදාළ වේ.

ඉද්ධ වර්තමාන අගය  
(NPV) (රු.)



පිළිගෙවුම කාලය  
(PB) (අවුරුදු)



(අ) ආයෝජන මුදල ඉක්මනීන් ආවරණය කර ගැනීම සමාගම අපේක්ෂා කරන්නේ නම් කුමන ව්‍යාපාතිය තෝරා ගත යුතු ද?

(ආ) ව්‍යාපාතියෙහි මුදල් ප්‍රවාහනයේ කාලීන අගය සලකා බලන්නේ නම්, කුමන ව්‍යාපාතිය / ව්‍යාපාති මූල්‍යය වශයෙන් එලදායී වේ ද?

25. අනෙකුත් සාධක ජ්‍රාවරව තිබිය දී නිෂ්පාදිත ඒකකයක විශ්වෘත් මිල වෙනස් වන විට පමණින්දන ලක්ෂ්‍යය ඒකක 2 000 සිට 2 500 දක්වා වෙනස් විය. ජ්‍රාවර පිරිවැය රු. 100 000 ක විය. ඒකකයක විශ්වෘත් මිල කොපමණ ප්‍රමාණයකින් වැඩිවී ද නැතහෙත් අඩුවී ද යන්න සඳහන් කරන්න.

26. පහත සඳහන් කරුණුවලට අදාළව කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය සහ මූල්‍ය ගිණුම්කරණය අතර වෙනස් සඳහන් කරන්න.

කරුණ	කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය	මූල්‍ය ගිණුම්කරණය
තොරතුරු හාවින කරන්නන්	.....	.....
වාර්තා කිරීමේ වාර ගණන	.....	.....

27. ආයතනයක් විසින් නිෂ්පාදනාගාරයේ හාවිත කළ යන්ත්‍රයක් රු. 750 000 කට විශ්වෘත් අතර, විශ්වෘත් දිනට එහි බාරණ වටිනාකම රු. 800 000 ක විය. විකිණීමෙන් ලද මුදල රු. 1 600 000 ක් වටිනා නව යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනීම සඳහා යොදවන ලදී. ඉතිරිය බැංකු ගායක මගින් පියවන ලදී.

ඉහත ගැනුදෙනුවලින් පැන නැතින පහත දී ගණනය කර දක්වන්න.

(අ) ඉද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය

(ආ) මුදල් ප්‍රවාහ නොවන අයිතමය

28. නිෂ්පාදනයක පිරිවැය ගණනය කිරීමේ අරමුණු දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....

29. ආයතනයක් විසින් දරා ඇති පහත පිරිවැය එක් හාන්චයක් නිෂ්පාදනය කිරීමට අදාළ වේ.

රු.

හාවිත කළ සාපුෂු ඉව්‍ය	150 000
විකුණුම් වියදම්	5 000
වකු නිෂ්පාදන වැටුප්	7 000
පරිපාලන වියදම්	10 000
කමිනල් උපකරණ ක්ෂය	70 000
සාපුෂු ගුම් පිරිවැය	40 000
කර්මාන්තයාලා සේවකයින් සඳහා ගෙවූ අනිකාල දීමනා	20 000
හාවිත කළ වකු අමුදව්‍ය	45 000
නිෂ්පාදනයේ මුළු පිරිවැය කුමක් ද?	

30. (අ) ගබඩා ලෙපරය පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණ සඳහන් කරන්න.

(ආ) ගබඩා ලෙපරය යාවත්කාලීන කිරීමේ දී හාවිත කරනු ලබන ප්‍රහා ලියවීලි දෙකක් තම් කරන්න.

1. ....
2. ....

31. ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය තීරණය කරන පිරිවැය වර්ග දෙක සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....

32. බෙකරි අයිතම කිහිපයක් නිපදවන ආයතනයක පහත පිරිවැය මූලිකාංග සඳහා එක් උදාහරණය බැඳීන් දෙන්න.

(බෙකරි අයිතම පිරිවැය එකක ලෙස සලකන්න.)

සාපුෂු අමුදව්‍ය	.....
වකු ගුම්ය	.....
වකු වියදම්	.....
වකු අමුදව්‍ය	.....

33. පහත වගුවේ දී ඇති එක් එක පිරිවැය වර්ගීකරණයෙහි අරමුණ සඳහන් කරන්න.

පිරිවැය වර්ගීකරණය	පිරිවැය වර්ගීකරණයේ අරමුණ
නිෂ්පාදන පිරිවැය සහ නිෂ්පාදන තොවන පිරිවැය වගුයෙන්	.....
විව්ලා පිරිවැය සහ ස්ථාවර පිරිවැය වගුයෙන්	.....
සාපුෂු ඉව්‍ය පිරිවැය, සාපුෂු ගුම් පිරිවැය සහ නිෂ්පාදන පොදුකාරය පිරිවැය වගුයෙන්	.....
අදාළ, පිරිවැය සහ අදාළ තොවන පිරිවැය වගුයෙන්	.....

34. පහත සඳහන් එකිනෙක අයිතමය මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වන මුදල් ප්‍රවාහ ද නැදු යන්න සඳහන් කරන්න.

අයිතමය	මට / තැක
ගෙවිය යුතු සේවක අරථපාධක අරමුදල්	.....
ගෙවූ කාර්යාල කුලී	.....
සේවකයින්ට ගෙවූ ලේඛන	.....
ක්ෂය	.....

35. ආයතනයක් සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු සපයා ඇත.

	2010	2009
	(රු.)	(රු.)
වර්ෂය සඳහා ඉදිධ ලාභය	160 000	150 000
පොලී වියදම	40 000	30 000
ක්ෂය	20 000	20 000

(අ) 2010 වර්ෂය සඳහා පොලී ආවරණ අනුපාතය ගණනය කර දක්වන්න.

(ආ) පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2010 වර්ෂයේ පොලී ආවරණය අඩු වී ද නැතහාත් වැඩි වී ද යන්න සඳහන් කරන්න.

○ ප්‍රශ්න අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය හෝ අසත්‍ය බව සඳහන් කරන්න.

36. අසම්හාව්‍ය වගකීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත යුතු ය. ....
37. සමවේශ්දන ලක්ෂණයේ දී මුළු විකුණුම් ආදායම, එම අවස්ථාවේ දී දායකයෙහි සහ විවෘත පිරිවැයහි එකතුවට සමාන වේ. ....
38. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සියලු ම ගිණුම්කරණ නිමැවුම් අන්තර්ගත වේ. ....
39. ගේඟ පත්‍ර දිනට පසුව යෝජනා කරන ලද ලාභාංශ ගේඟ පත්‍ර දිනට වගකීමක් ලෙස හඳුනා ගත යුතු ය. ....
40. සියලු ම සාපු පිරිවැය විවෘත පිරිවැය වේ. ....



අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස් පෙළ) විජාගය, 2010 අගෝස්තු  
**General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2010**  
ගණුම්කරණය II (II කොටස)  
Accounting II (Part II)

අයදුමකරුවන්ට උපදෙස් :

- පළමුවන ප්‍රශ්නයට සහ තවත් ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- සැම ප්‍රශ්නයකට ම පිළිතුරු ලිවිම අලුත් කඩායියකින් ආරම්භ කරන්න.
- අදාළ පෙරවැඩි, පිළිතුරු පත්‍රය සමග අමුණන්න.

1. 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත සදුන් පොදු සමාගමේ ආදායම් ප්‍රකාශනය, එදිනට ගේ පත්‍රය සහ අදාළ සටහන් පහත දැක්වේ.

2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් උකාගතය

සටහන

ඉද්ධ විකුණුම් .....	30 000
විකුණුම් පිරිවැය .....	16 000
දෙළ ලාභය .....	14 000
වෙනත් ආදායම් .....	1 450
අමුකලා : වියදම් .....	2 7 130
බදු පෙර ලාභය .....	7 320
අමුකලා : ආදායම් බදු .....	2 928
අමුකලා : ගෙවූ ලාභාංය .....	690
වර්ෂයේ ලාභය .....	<u><u>3 702</u></u>

2010 මාර්තු 31 දිනට ගේ පාරායන

දේපල පිරියන සහ උපකරණ .....	40 000
ස්ථාවර තැන්පතු .....	1 000
තොග .....	500
වෙළඳ ගෙයගැනීයෝ .....	1 980
මුදල් සහ මුදල් සමාන දී .....	3 40
මුළු වික්‍රීම් .....	<u><u>43 520</u></u>

ප්‍රකාශන ප්‍රාග්ධනය .....	31 120
රඳවාගත් ඉපැයුම් .....	4 000
බැංකු ගෙය - වසර 2 සිට 5 ඇතුළත ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණය .....	5 600
බැංකු ගෙය - ලබන වසර 7 ඇතුළත දී ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණය .....	1 100
වෙළඳ ගෙයහිමියෝ .....	1 500
අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දී .....	200
මුළු කිමික්‍රී යන වගක්මී .....	<u><u>43 520</u></u>

සටහන 1 - වෙනත් ආදායම් :

ආයෝජන මත ආදායම් .....	175
උපකරණ විකුණුම්වලින් ලද ලාභය .....	25
ඉඩම් ප්‍රත්‍යාග්‍යනා අතිරික්තය .....	250
එකතුව .....	<u><u>450</u></u>

සටහන 2 - වියදම් :

වේතන .....	2 200
විගණන ගාස්තු .....	300
කළමනාකරණ උපදේශක ගාස්තු .....	1 200
ක්‍රේය .....	600

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් සහ සේවක හාරකාර අරමුදල් .....	396
අධ්‍යක්ෂ ගැස්තු .....	1 000
බැංකු ණය පොලී .....	34
බැංකු අයිරා පොලී .....	1 400
එකතුව .....	<u><u>7 130</u></u>

සටහන 3 - මුදල් කා මුදල් සමාන දශ :

අනැති මුදල් .....	15
බැංකු අයිරාව .....	(25)
තෙතුමායික - හාණ්ඩාගාර බිජ්‍යාපන් .....	50
එකතුව .....	<u><u>40</u></u>

ඉහත මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආකෘතිය සහ අන්තර්ගතය සම්බන්ධයෙන් සමාගමේ කළමනාකාරීත්වය සැකිල්වම පත් නොවූ අතර, 2010 මැයි 02 වැනි දින ඒවා විමර්ශනය කිරීමට කමිටුවක් පත් කරන ලදී. එම කමිටුව විසින් පහත සඳහන් සෞයාගැනීම් සහ අදහස් ඇතුළත් කර වාර්තාවක් සපයන ලදී.

- (i) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආකෘතිය සහ අන්තර්ගතය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 3 'මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත්, කිරීම' අනුව පිළියෙළ කර නොමැත.
- (ii) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර ඇති සියලු පංත්‍රා රුපියල් දහස්වලින් (රු. '000) මුව ද ඒ බව සඳහන් කර නොමැත.
- (iii) ගුද්ධ විකුණුම් ගණනය කර තිබුණේ පහත දැක්වෙන බෙදාහැරීමේ වියදම් අඩු කිරීමෙන් පසුව ය.

(රු. '000)

අඩමාන ගාය සඳහා වෙන්කිරීම්	80
වේනන	2 650
ස්පෘය	1 500
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් සහ සේවක හාරකාර අරමුදල්	270
	<u><u>4 500</u></u>

- (iv) වෘත්තිය තක්සේරුකරුවෙකු විසින් සමාගමේ ඉඩම් වෙළඳපාල සාධක පදනම් කරගෙන 2010 ජූනි 01 දින ප්‍රථමවරට ප්‍රත්‍යාග්‍යනය කර ඇත.
- (v) රු. 500 000 ක බැංකු අයිරා පහසුකම ලබාගෙන ඇත්තේ තොග ඇප ලෙස තැබීමෙනි.
- (vi) මාස හයක වගකීම් සහතිකයකට යටත් ව සමාගම විසින් හාණ්ඩ විකිණීම මෙම වසර තුළ දී ආරම්භ කරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් ඇතිවිය හැකි වගකීම සඳහා සමාගම රු. 300 000 ක් වෙන්කළ පුතු යැයි යෝජනා කරයි.
- (vii) යේප පත්‍රයේ ඇතුළත් රු. 200 000 ක ගණගැනීමෙන් 2010 මැයි 01 දින මුත්‍රිත්වන් වී ඇති බව ප්‍රකාශ වී ඇති අතර, එම යේපයෙන් 25% ක් පමණක් එදින අය කරගෙන ඇත. සමාගමේ ප්‍රතිඵත්තිය වනුයේ වසර අවසානයේ ගණගැනීමෙන් 10% ක් බොල් ගාය සඳහා වෙන්කිරීම ය.
- (viii) 2009 මාර්තු 15 අනතම රු. 150 000 ක ගැනුම් ඉන්වොයිසියක් ගැනුම් ජ්‍යෙන්ස් ජ්‍යෙන්ස් ප්‍රතිඵත්තිය වාර්තා කර නොතිබුණි. කෙසේ නමුත් 2009 මැයි මාසයේ දී අදාළ මුදල සැපයුම්කරුව ගෙවා ඇති අතර, එය ගායනීම් පාලන ගිණුමට හර කර ඇත.
- (ix) පසුයිය වසරේ ආදායම් බදු සඳහා අතිරේකව එකග වී ගෙවන ලද රු. 72 000 ක් විගණන ගැස්තුවල අඩංගු වේ. මෙම අතිරේක මුදල සඳහා වෙනත් කිසිදු ගැලපීමක් සිදු කර නොමැත.

අවශ්‍ය වන්නේ :

- (1) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආකෘතිය සහ අන්තර්ගතය සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 3 ට අනුව ඉහත දී ඇති ආදායම් ප්‍රකාශනයේ සහ යේප පත්‍රයේ මුහුණතෙහි හඳුනාගත හැකි අඩුපාඩු හයක් උදා : වාර්තා කරනු ලබන ඒකකයේ තම සඳහන් කර නොමැත.
- (2) අයිතම (viii) සහ (ix) හි දක්වා ඇති වැරදි නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය ජ්‍යෙන්ස් සටහන්
- (3) 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ප්‍රකිද්ධ කිරීමට පුදුසු ආකෘතියක් යටතේ සටහන් තොමැතිව සීමිත සඳහන් පොදු සමාගමේ ආදායම් ප්‍රකාශනය

- (4) ඉහත (3) යටතේ පිළියෙල කරන ලද ආදායම් ප්‍රකාශනයට සම්බන්ධව සටහන්වල (වෙනත් ආදායම් හැර) කළ යුතු හෙළිදරව් කිරීම් හයක් වට්නාකම් සහිතව
- (5) ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකෘතියක් යටතේ 2010 මාර්තු 31 දිනට සටහන් ද ඇතුළත්ව සිම්ත සඳහන් පොදු සමාගමේ ගේප පත්‍රය  
(ලක්ෂණ 20 දි)

2. (අ) 2009 අප්‍රේල් 01 දිනට සිම්ත 'VEGI' පොදු සමාගමේ හිමිකම පහත දැවැලින් සමන්වීත විය.

(රු. '000)

සාමාන්‍ය කොටස් 500 000	7 000
ප්‍රත්‍යාග්‍යන සංචිත	2 000
රඳවා ගත් ඉපැයුම්	3 500

අතිරේක තොරතුරු :

- (i) 2010 ජනවාරි මාසය තුළ දී අයදුමේ දී එක්වර ගෙවිය යුතු- එකක් රු. 20 බැහින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් 100 000 ක් නිකුත් කරන ලදී. කොටස් 250 000 ක් සඳහා අයදුම්පත් ලබාදී. කොටස් සමානුපාතිකව විභජනය කරන ලද අතර, වැඩිපුර ලද මුදල් ආපසු යවන ලදී.
- (ii) ප්‍රත්‍යාග්‍යන සංචිත වසර 3 කට පෙර ඉඩම් ප්‍රත්‍යාග්‍යනය කිරීමෙන් ලද අතිරික්තය පෙන්වුම් කරයි. මෙම වසර තුළ දී ද මෙම ඉඩම් නැවත ප්‍රත්‍යාග්‍යනය කරන ලද අතර, එමගින් රු. 500 000 ක් අලාභයක් පැන නැගුණි.
- (iii) 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභය රු. 3 000 000 කි.
- (iv) වර්ෂය තුළ දී ගෙවන ලද ලාභාංශ රු. 1 000 000 ක් විය.
- (v) රඳවාගත් ඉපැයුම් හාවතා කරමින්, 2010 මාර්තු මාසය තුළ දී කොටසකට රු. 15 බැහින් වූ ප්‍රතිශ්යාවකට සැම සාමාන්‍ය කොටස් දෙකකට ම එක බැහින් වන ජේ සංචිත ප්‍රාග්ධනිත කරන ලදී.

අවස්ථ වන්නේ :

- (1) කොටස් නිකුත් කිරීමේ මිණුම
- (2) ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා හිමිකම වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය
- (3) 2010 මාර්තු 31 දිනට කොටස් ප්‍රාග්ධන ගිණුමට අනුව කොටසක සාමාන්‍ය අගය
- (4) ඉහත සංචිත ප්‍රාග්ධනිත කිරීම නිසා සිම්ත 'VEGI' පොදු සමාගමේ 2010 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය වෙනස් වන්නේ ද යන්න හේතු සහිතව දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 05 දි)

(ආ) පහත දී ඇති තොරතුරු 2010.03. 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සිම්ත සුම්මේ පොදු සමාගමට අදාළ වේ.

(රු. '000)

✿ වර්ෂය සඳහා ලාභය .....	850
✿ ක්ෂේත්‍රය .....	100
✿ වර්ෂය අවසානයේ මුදල් හැර ජංගම වත්කම්වල ගුද්ධ අඩුවීම .....	120
✿ වර්ෂය අවසානයේ ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු හැර ජංගම වගකීම්වල ගුද්ධ අඩුවීම ....	15
✿ ආදායම් බදු වියදම .....	400
✿ ගෙවූ ආදායම් බදු .....	350
✿ විකුණන අවස්ථාවේ දී ධාරණ වට්නාකම රු. 700 000 ක් වූ යන්තුයක් විකිණීමෙන් ලද මුදල .....	1 000
✿ සාමාන්‍ය කොටස් නිකුත් කිරීමෙන් ලද මුදල .....	3 000
✿ ඉඩමක් අත්පත්කර ගැනීම සඳහා ගෙවන ලද මුදල .....	2 000
✿ රු. 8 000 ක පොලී ඇතුළුව ගෙවූ ගාය වාරික (වර්ෂය මූල හේ අග උපවිත පොලී තොමැත්.) .....	98
✿ වෙනත් සමාගම්වල කොටස් මිල දී ගැනීම සඳහා ගෙවූ මුදල .....	1 000
✿ ගෙවූ ලාභාංශ .....	600

❖ ලද ලාභය .....	80
❖ 2009 අප්‍රේල් 01 දිනට මුදල් ගෙවය .....	6 000

**අවශ්‍ය වත්තේ :**

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 9 ට අනුව 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය  
 (ලක්ෂණ 05 ඩී)  
 (මුළු ලක්ෂණ 10 ඩී)

3. සගරා ප්‍රකාශන සමාගමක් සතුව නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු දෙකක් (P1 හා P2) සහ එක් සේවා දෙපාර්තමේන්තුවක් (S) ඇත.  
 ප්‍රකාශන කාර්යයන්ට අදාළව පහත තොරතුරු ලබා දී ඇත.

- (i) විභාගනය නොකළ නිෂ්පාදන පොදුකාරය පිරිවැය :

	(රු.)
විදුලිය	100 000
යන්ත්‍ර ක්ෂේත්‍රය	80 000
දුරකථන ගාස්තු	30 000

- (ii) එක් එක් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිෂ්පාදන පොදුකාරය හා අදාළ අනෙකුත් දත්ත :

	P1	P2	S
ප්‍රතිපාදනය කළ පොදුකාරය (රු.)	37 000	49 000	29 000
අපේක්ෂිත විදුලි පරිශේෂනය (කිලෝ වෝටි)	500	400	100
භාවිතයේ ඇති යන්තු වටිනාකම (රු.)	750 000	50 000	-
දුරකථන ඇමතුම් කාලය (%)	10	20	70
ඇස්තමේන්තුගත යන්තු පැය ගණන	3 500	500	-
ඇස්තමේන්තුගත සාපුෂ්‍ර ගුණ පැය ගණන	1 000	5 000	1 800

- (iii) සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ (S) නිෂ්පාදන පොදුකාරය පිරිවැය P1 හා P2 දෙපාර්තමේන්තු අතර තැවත විභාගනය කළ යුතු පුත්තේ පිළිවෙළින් 1 : 5 අනුපාතයට ය.

- (iv) සමාගමේ ප්‍රතිපත්තිය වනුයේ P1 සහ P2 දෙපාර්තමේන්තුවල නිෂ්පාදන පොදුකාරය පිරිවැය පිළිවෙළින් යන්තු පැය සහ සාපුෂ්‍ර ගුණ පැය මත අන්තරුග්‍රහණය කිරීමයි.

- (v) සමාගම විසින් ප්‍රකාශයට එත්කරන එක් සගරාවක් වූ 'ෂුවණ' සගරාවට අදාළ පහත තොරතුරු ලබා දී ඇත.

ප්‍රකාශ කර බෙදාහරින ලද සගරා සංඛ්‍යාව	15 000
P1 දෙපාර්තමේන්තුවේ භාවිත කළ යන්තු පැය ගණන	1 000
P2 දෙපාර්තමේන්තුවේ භාවිත කළ සාපුෂ්‍ර ගුණ පැය ගණන	1 500
වැය වූ ප්‍රාථමික පිරිවැය (රු.)	205 000
බෙදාහරින්නන් විසින් ආපසු එවින ලද සගරා සංඛ්‍යාව	1 000
සගරාවක සිල්ලර වෙළඳ මිල (රු.)	50

- (vi) විකුණන ලද සෑම සගරාවකට ම රු. 10 ක කොමිස් මුදලක් බෙදාහරින්නන්ට ගෙවනු ලැබේ.

- (vii) ආපසු එවින ලද සගරා සමාගම විසින් එකක් රු. 20 බැහින් පසුව විකුණන ලදී.

**අවශ්‍ය වත්තේ :**

- භාවිත කළ එකිනෙක විභාගන පදනම සඳහන් කරමින් පොදුකාරය පිරිවැය වියලේපණ පත්‍රිකාවක්
- සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ මුළු පොදුකාරය P1 සහ P2 දෙපාර්තමේන්තු අතර තැවත විභාගනය කිරීම
- P1 සහ P2 දෙපාර්තමේන්තුවල පොදුකාරය පිරිවැය අන්තරුග්‍රහණ අනුපාත ගණනය කිරීමට භාවිත කරන ලද පදනම සාධාරණීකරණය කිරීමට හේතුව බැහින්
- P1-සහ P2 දෙපාර්තමේන්තු සඳහා පොදුකාරය පිරිවැය අන්තරුග්‍රහණ අනුපාත ගණනය කිරීමට භාවිත කරන ලද පදනම සාධාරණීකරණය කිරීමට හේතුව බැහින්
- 'ෂුවණ' සගරාවක නිෂ්පාදන පිරිවැය
- ප්‍රකාශ කරන ලද සගරා 15 000 ට අදාළව ලාභය හෝ අලාභය දක්වන ප්‍රකාශනයක්

(ලක්ෂණ 10 ඩී)

4. පාසලක වාණිජ සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලද අධ්‍යාපන වාරිකාවකට අදාළව පහත සඳහන් තොරතුරු එක් රස් කර ඇත.

	(රු.)
✿ මගින් 60 කට අපුන් ගතහැකි බසයක ප්‍රවාහන කුලීය	15 000
✿ සැම සිපුවෙකු ම පැලදීය යුතු හයුනාගැනීමේ පළදනයක පිරිවැය	15
✿ වාරිකා පුදරුගන බැනර මූලුණ පිරිවැය	3 500
✿ සම්පූර්ණ වාරිකාව සංවිධානය කිරීමේ වියදම	2 500
✿ එක් දිජ්‍යතාකුගේ ආභාර වියදම	230
✿ එක් දිජ්‍යතාකු සඳහා වතුර බෝතල් වියදම	80
✿ සංවිධානය කොට ඇති ස්ථාන නැරඹීම සඳහා එක් දිජ්‍යතාකුගේ ප්‍රවේශ පත්‍ර ගාස්තුව	75
✿ කුලීයට ගන්නා ලද ජායාරුප කිල්පියාගේ ගාස්තුව	3 000
✿ එක් දිජ්‍යතාකුගෙන් අය කළ යුතු ගාස්තුව	1 000
✿ වාරිකාවෙන් කියියම් අනිරික්තයක් ඇතිවේ නම් එය වාණිජ සංගමයේ පොදු අරමුදලට බැර කිරීමට නිර්ණය කර ඇත.	

අවශ්‍ය වන්නේ :

- (1) වාරිකාවෙහි අපේක්ෂිත මුළු ස්ථාවර පිරිවැය
- (2) සමවිශේදනය විම සඳහා වාරිකාවට සහභාගි විය යුතු සිපුන් සංඛ්‍යාව
- (3) රු. 6 000 ක අනිරික්තයක් ලැබීම සඳහා වාරිකාවට සහභාගි විය යුතු සිපුන් සංඛ්‍යාව
- (4) වාරිකාවෙහි ස්ථාවර පිරිවැය අමු කළ නොහැකි යැයි උරකල්පනය කරමින් පොදු අරමුදලට මාරු කළ යුතු මූදල වැඩිකර ගැනීම සඳහා යෝජනා දෙනක්
- (5) සහභාගිවන සිපුන් සංඛ්‍යාව 60 ක් වන්නේ නම් වාරිකාවෙන් ලැබෙන අනිරික්තය හේ හිතය පෙන්වන ප්‍රකාශනයක්
- (6) සහභාගිවන සිපුන් සංඛ්‍යාව 30 ක් වන්නේ නම් සමවිශේදනය විම සඳහා එක් දිජ්‍යතාකුගෙන් අය කළ යුතු ගාස්තුව

(ලකුණු 10 දි)

5. (අ) පහත සඳහන් තොරතුරු නිෂ්පාදන සමාගමක් විසින් හාවිත කරන අමුදව්‍යයකට අදාළ වේ.

- (i) යළි ඇණවුම් ප්‍රමාණය ලෙස ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ) වූ කි. රු. 12 000 හාවිත කරයි.
- (ii) ඇණවුමක් සිදු කිරීමේ පිරිවැය රු. 300 කි.
- (iii) වාර්ෂික අමුදව්‍ය හාවිතය කි. රු. 120 000 කි.
- (iv) 2010 ජූනි මාසය තුළ අමුදව්‍ය ලැබීම හා නිකුත් කිරීම් සාරාංශය :

දිනය	විස්තරය	ප්‍රමාණය (කි. රු.)	විශේෂ කරුණු
ජූනි 01	යේශය	5 000	කි. රු. 1 ක් රු. 15 බැඳීන් මැයි 10 දින මිලට ගත් කි. රු. 1 000
ජූනි 08	නිකුත් කිරීම්	2 000	කි. රු. 1 ක් රු. 20 බැඳීන් මැයි 25 දින මිලට ගත් කි. රු. 4 000
ජූනි 10	ලැබීම්	12 000	කි. රු. 1 ක් රු. 25 බැඳීන්
ජූනි 30	නිකුත් කිරීම්	10 000	

(v) 2010 ජූනි 30 දින භෞතික අමුදව්‍ය යේෂය කි. රු. 5 200 ක් විය.

(vi) අමුදව්‍ය නිකුත් කිරීම් මිල කිරීම සඳහා, සමාගම පෙර ඇතුළු පෙර පිට (FIFO) තුමය හාවිත කරයි.

අවශ්‍ය වන්නේ :

- (1) 2010 ජූනි මාසය තුළ දී නිකුත් කරන ලද අමුදව්‍යවල මුළු පිරිවැය
- (2) ගබඩා ලෙස අනුව 2010 ජූනි 30 දිනට ඇති අමුදව්‍යවල පිරිවැය
- (3) 2010 ජූනි 30 දින භෞතික අමුදව්‍ය යේෂය සහ ලෙසර යේෂය අතර වෙනසට බලපෑ හැකි හේතු දෙනක්
- (4) EOQ ආකෘතියට අනුව මෙම අමුදව්‍යයේ තොග රැවාගැනීමේ වාර්ෂික පිරිවැය

(ලකුණු 05 දි)

(අ) පහත තොරතුරු 'වායා' පොදු සමාගමට අදාළ වේ.

(i) 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා තොරාගත්තා ලද වත්කම්, ආදායම හා වියදම් :

(රු.)

සාමාන්‍ය ජායගැනීයෝ	60 000
සාමාන්‍ය තොග	80 000
විකුණුම් පිරිවැය	400 000
මුළු වත්කම්	270 000
මුළු විකුණුම්	540 000

(ii) 2009 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා තොරාගත් අනුපාත :

✿ ජාය එකතු කිරීමේ කාලය	-	දින 50
✿ මුළු වත්කම් පිරිවැටුම් අනුපාතය	-	වාර 1.2
✿ තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය	-	වාර 4
✿ මුළු වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ	-	18%

(iii) සියලු විකුණුම් ජයට සිදු කරයි.

(iv) 2010 වර්ෂය සඳහා විකුණුම් මත ඉදිධ ලාභ අනුපාතිකය 10% කි.

(v) වර්ෂයකට දින 360 ක් ඇතැයි උපක්ෂපනය කරන්න.

අවශ්‍ය වත්තන් :

- (1) 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ජාය එකතු කිරීමේ කාලය, තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය, වත්කම් පිරිවැටුම් අනුපාතය හා මුළු වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය
- (2) පැපුදිය වර්ෂයේ අනුපාත හා සංස්කරණය කිරීමේ දී පහත දැවල වැඩි දියුණුවේමක් වී නිබේ ද යන්න සඳහන් කරන්න.
  - i. දැවලිලතා තත්ත්වය
  - ii. මුළු වත්කම් පාවත්වීම් කිරීමේ කාස්යක්ෂමතාව
  - iii. මුළු වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ

(ලකුණු 05 පි)

(මුළු ලකුණු 10 පි)

06. (අ) අමරසිංහ සමාගම, නව යන්ත්‍රයක් අන්තර්කර ගැනීම සඳහා වූ යෝජනාවක් ඇගයීම් කරමින් සිටින අතර පහත තොරතුරු ලබා දී ඇතේ.

(රු.)

යන්ත්‍රයේ ගැනුම් මිල	140 000
යන්ත්‍රය සවි කිරීමේ දී දිරිය යුතු පිරිවැය	10 000
3 වන වර්ෂය අවසානයේ දී යන්ත්‍රයේ පූංඛුන් අයය	20 000
විකුණුම් ආදායමේ වාර්ෂික වැඩිවීම්.	130 000
මෙහෙයුම් වියදමේ වාර්ෂික වැඩිවීම්.	30 000
- මෙම යන්ත්‍රය අවුරුදු 3 ක් හාවිත කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.	
- වර්ෂයකට 10% යටතේ වර්ෂ 3 ක් සඳහා වට්ටම් සාධක	

වර්ෂය	0	1	2	3
වට්ටම් සාධකය	1	0.91	0.83	0.75

අවශ්‍ය වත්තන් :

- (1) 10% වට්ටම් අනුපාතය යටතේ මූලික ආයෝජනයේ වර්තමාන අගය
- (2) පළමු වර්ෂයේ ඉදිධ මෙහෙයුම් මූදල් ප්‍රවාහය
- (3) තුන්වන වර්ෂයේ මූදල් ගලාඕීම් සහ මූදල් ගලායාම්
- (4) 10% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ආයෝජනයේ ඉදිධ වර්තමාන වට්ටනාකම
- (5) 10% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ආයෝජනය මූල්‍යමය වශයෙන් එලදායී ද යන්න නිරදේශ කිරීම

(ලකුණු 05 පි)

(අ) විවිධ ඇගලුම් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සමාගමක පිරිවැය අයිතම පහත දී ඇත.

- (i) උපාංග පිරිවැය
- (ii) මහන යන්තු ක්ෂේත්‍රය
- (iii) කාර්යාල උපකරණ ක්ෂේත්‍රය
- (iv) රෙදිවල පිරිවැය
- (v) මහන යන්තු ක්ෂේත්‍රයෙන් මාසික වේතන
- (vi) තත්ත්ව පාලන පිරිවැය
- (vii) විකුණුම් මත ගෙවූ පුරුෂ්කාර
- (viii) මහන යන්තු සඳහා හාටින කළ ලිහිසි ද්‍රව්‍ය
- (ix) විකුණුම් කොමිස්
- (x) ඇගලුම් අපනයනය කිරීමේ නැඩි ගාස්තු
- (xi) අධ්‍යක්ෂ ගාස්තු

අවශ්‍ය වන්නේ :

ඉහත එකිනෙක පිරිවැය අයිතමය පහත වර්ගිකරණ යටතේ උච්ච කොට්ඨාල (✓) ලකුණ යොදුම්න් පහත පෙන්වා ඇති පරිදි වෙන්කර දැක්වීම (නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය අයිතමයන් 'සාපු' හෝ 'වතු' ලෙස වර්ග කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.)

පිරිවැය අයිතම අංකය	සාපු (D) හෝ වතු (IND)		විවෘත (VC) හෝ සරාවර (FC)		නිෂ්පාදන (M) හෝ නිෂ්පාදන නොවන (NM)	
	D	IND	VC	FC	M	NM
සඳු : (i)		✓	✓		✓	

(ලකුණ 05 දි)

(මුළු ලකුණ 10 දි)

•••••

01. (3) 02. (3) 03. (1) 04. (5) 05. (3) 06. (4)  
 07. (2) 08. (2) 09. (1) 10. (5) 11. (3) 12. (5)  
 13. (4) 14. (5) 15. (2) 16. (5) 17. (4) 18. (3)

19. (5) 20. (4) 21. ඒකක සංකල්පය 22. අදාළ බව

23. (අ) ශයගැනී පාලන ගිණුම හර 9 000 (ආ) ලාභය රු. 9 000 කින් අඩුවේ.  
 විකුණුම ගිණුම 9 000

24. රු. 950 000

25. 26. රු. 31 700 හේ රු. 32 000  

සාධකය	බලපායි	බලනොපායි
1	✓	
2		✓
3	✓	
4	✓	

  
 27. (අ) රු. 900 000 (ආ) රු. 1 200 000

28. අයිතියක් නැතු. 1890 හෝල් ව්‍යාපාර ආයා පනතේ 42 වගන්තියට අනුව මෙටැනි අවස්ථාවක හිමිවන්නේ 5% පොලියක් පමණ.

29. අඛණ්ඩ පැවැත්ම

30. (i) වන්කමක නිර්වචනයට අනුකූල විම.  
 (ii) අනාගතයේ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ යළා ඒමේ හවුනාවය  
 (iii) විශ්වාසදායක ලෙස සම්පත්වල වර්හාකම මැනිය හැකිවේ.

31. හර බැර  
 මුදල ගිණුම 8 000  
 බොල්ණය / දුන් වට්ටම් 2 000  
 ශයගැනී ගිණුම 10 000

32. රු. 100.00

33. 34. (අ) ජ්‍යය වීම රු. 50 000  

ගනුදෙනුව	මුළුක පොත	මුළු ලේඛනය
1	මුදල පොත	ලදු පත
2	ආපදු යුතුවීම් පොත	හර පත
3	පොදු ජනලය	ජනල් වචනරය
4	පොදු ජනලය	ජනල් වචනරය

  
 (ආ) රු. 150 000 ක ලාභයකි.

35. අවශ්‍යයි.

හේතුව ව්‍යාපාරයේ මුදල පාලනය සඳහා

36. අසක්‍යයි.

37. අසක්‍යයි.

38. අසක්‍යයි.

39. අසක්‍යයි.

40. අසක්‍යයි.



01. (1) (i) අනුර හා සෙනුර ලාභලාභ බෙදා ගැනීමේ අනුපාතය 3 : 2 වේ.  
(ii) අනුරට මාසිකව රු. 5 000 ක් වැටුප් හිමිවේ.  
(iii) ප්‍රාග්ධන ගේප සඳහා වාර්ෂික පොලිය 10% කි.  
(iv) හමුල්කරුවන් ප්‍රාග්ධනයට අමතරව ව්‍යාපාරයට සපයන ජය සඳහා වාර්ෂිකව 20% පොලි ගෙවිය යුතු වේ.  
(v) සෙනුරට අයත් ගොඩනැගිල්ලක් හමුල් ව්‍යාපාරය සඳහා හාවිත කිරීම වෙනුවෙන් මසකට රු. 7 500 ක් කුඩා ගෙවිය යුතු ය.  
(vi) ගැනීම් සඳහා පොලියක් අය කෙරේ.

(2)

පොදු ජ්‍යෙෂ්ඨ තාක්ෂණය

(රු. 000)

විස්තරය	ඡර	බර
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	අනුර	100
	සෙනුර	100
	වෙනුර	100
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	අනුර	180
	සෙනුර	120
(සෙනුර ව්‍යාපාරයට ඇතුළේ වූ දින කිරීතිනාමය ගැලපීම)		
සේ		
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	වෙනුර	100
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	අනුර	80
	සෙනුර	20
(වෙනුර ව්‍යාපාරයට ඇතුළේ වූ දින කිරීතිනාමය ගැලපීම)		
ඉඩම් ගිණුම		
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	අනුර	96
	සෙනුර	64
(ඉඩම් ප්‍රත්‍යාග්‍යන් අනිරික්ෂය වාර්තා කිරීම.)		

(3) ලාභය / අලාභය ගණනය කිරීම (රු. 000)

ලාභ කොටස	165 + 110	275
ප්‍රාග්ධන පොලි	80 + 60	140
වැටුප්		60
ජය පොලි		100
		575
ගැනීම් පොලි		(5)
විරුද්ධ ලාභය		<u>570</u>
පළමු මාස හය		
ලාභය $\frac{570}{2}$	285	285
ජය පොලි	(50)	(10)
අඩංගු ජය වෙන්කිරීම	(15)	
තොග භාණි		(05)
		<u>270</u>
පළමු මාස හය සඳහා ලාභය	<u>රු. 220 000</u>	
දෙවන මාස හය සඳහා ලාභය		<u>රු. 270 000</u>

(රු. 000)

(4)

	2010.04.01 - 2010.9.30	පලමු මාස 6	2009.10.1 - 2010.3.31	දෙවන මාස 6
කාලජේදේ ලාභය ගැනීම් පොලී		220 05 225		270
ප්‍රාග්ධන පොලී අනුර සෙනුර	40	(70)		
වේනත් අනුර සෙනුර	30	(30)	30	18
ලාභ කොටස අනුර සෙනුර වෙනුරු			12	(60)
	75	(125)	70	70
	50		70	(210)

(5)

අනුර, සෙනුර හා වෙනුර හමුද් ව්‍යාපාරය

2010.03.31 දිනට ගෝන පතුය

(රු. 000)

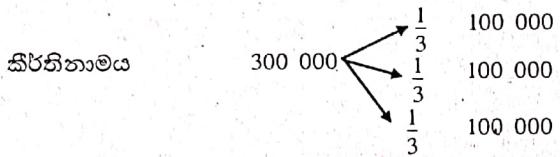
<u>ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වත්කම්</u>			
දේපල පිරියන හා උපකරණ		1 500	
අායෝජන		400	
ජ්‍යෙෂ්ඨ වත්කම්		740	
		2 640	
<u>හිමිකම</u>			
ප්‍රාග්ධන ගිණුම අනුර		976	
සෙනුර		684	
වෙනුර		400	
ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුම අනුර		(30)	2 060
සෙනුර		118	
වෙනුර		62	
		150	
<u>ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වගකීම්</u>			
ඡය ගිණුම සෙනුර		200	
ජ්‍යෙෂ්ඨ වගකීම්		230	
		2 640	

පෙරවැස

1 කොටස	අනුර	සෙනුර
ලාභ කොටස	165 000	110 000
ලාභලාභ අනුපාතය	3	2
මාසික වැටුප් අනුර	<u>60 000</u> 12	= 5 000
ප්‍රාග්ධන පොලී අනුර	$\frac{80}{800} \times 100 = 10\%$	

## 2 කොටස

නිරතිනාමය	300 000	$\frac{3}{5}$	180 000	අනුර
		$\frac{2}{5}$	120 000	සෙනුර



3 කොටස

$$\text{ණය පොලී පළමු මාස 6} \quad 500,000 \times \frac{20}{100} \times \frac{1}{2} = 50,000$$

$$\text{ණය පොලී දෙවන මාස 6} \quad 500,000 \times \frac{10}{100} \times \frac{1}{2} = 10,000$$

5 කොටස

	(රු. 000)		
ප්‍රාග්ධන ශිෂ්ටම්	අනුර	සෙනුර	වෙනුර
2009.04.01 ගේපය	800	600	200
ණය ශිෂ්ටම සෙනුර			300
ප්‍රත්‍යාග්‍යනන ලාභ	96	64	
කිරිතිනාම ගැලපීම	80	20	(100)
	<u>976</u>	<u>684</u>	<u>400</u>

	අනුර	සෙනුර	වෙනුර
ජ්‍යෙෂ්ඨ මූදල		10	
2009.04.01 මූදල	(20)	(10)	
වේතන	60	18	12
ප්‍රාග්ධන පොලී	40	30	
ලාභ කොටස	145	120	70
ණය පොලී		60	
ගෙවල් කුලී		90	
ගැනීලි	(250)	(200)	(20)
ගැනීලි පොලී	(5)		
ගේපය	<u>(30)</u>	<u>118</u>	<u>62</u>

දේපල පිරියන හා උපකරණ	1340	ජ්‍යෙෂ්ඨ වත්කම්	760
ප්‍රත්‍යාග්‍යනන අතිරික්තය	<u>160</u>	අඩංගා ඣය වෙත් කිරීම	(15)
	<u>1500</u>	තොග සෘය කිරීම	<u>(5)</u>

740

02. (i)

පොදු රෝතලය

හර බැර

(i)	රඳවාගත් ඉපැයුම් / ප්‍රාග්ධන ශිෂ්ටම ලාභාලාභ ශිෂ්ටම (තොග ශිෂ්ටම) (අඡල් තොගය අයි තක්සේරුවේමේ වරද නිවැරදි කිරීම)	50 000	50 000
(ii)	ණයහිමි පාලන ශිෂ්ටම ලාභාලාභ ශිෂ්ටම (ආපසු යැවුම්) අව්‍යාපිත ශිෂ්ටම (ආපසු යැවුම් රු. 33 000 ක් ප්‍රාග්ධන ශිෂ්ටමට බැර කිරීම හා ආපසු යැවුම් ශිෂ්ටමට රු. 3 000 ලෙස බැර කිරීමෙන් වූ වරද නිවැරදි කිරීම)	60 000	27 000 33 000
(iii)	ලාභාලාභ ශිෂ්ටම (දුන් වට්ටම) ලාභාලාභ ශිෂ්ටම (ලද වට්ටම) (දුන් වට්ටම රු. 6 000 ක් ලද වට්ටම ශිෂ්ටමට හර කිරීමෙන් වූ වරද නිවැරදි කිරීම)	6 000	6 000

**පොදු ර්‍රේගලය**

		භර	බචු
(iv)	ලාභාලාභ ගිණුම (විකුණුම්) ගෙවිය පුතු වැට් බදු ගිණුම (ගෙවිය පුතු වැට් බදු විකුණුම් ගිණුමට බැර කිරීමේ වරද නිවැරදි කිරීම)	1 200	1 200
(v)	ලාභාලාභ ගිණුම (පොලී ගිණුම) ගෙවිය පුතු පොලී ගිණුම (පොලී වියදම් අඩුවෙන් සටහන් විමේ වරද නිවැරදි කිරීම)	5 000	5 000
(vi)	ලාභාලාභ ගිණුම (තොග කපා හැරීම) තොග ගිණුම (තොග කපා හැරීම සටහන් නොවීමේ වරද නිවැරදි කිරීම.)	25 000	25 000

(2)

**ලංඡ ගැළපිමේ ප්‍රකාශනය**

වාර්තාකළ ගුද්ධ ලාභය	750 000
එකතුකළා	
ආරම්භක තොග වැඩියෙන් සටහන් විම	50 000
ආපසු යැවුම	27 000      77 000
	827 000
විකුණුම්	1 200
පොලී	5 000
තොග	25 000      31 200
නිවැරදි ගුද්ධ ලාභය	<u>795 800</u>

$$(3) \text{ ගුද්ධ වත්කම් අඩුවුම } = (31 200) - 27 000 = \underline{\underline{4 200}}$$

**විකල්ප පිළිතුර**

ගලපන ලද ගුද්ධ ලාභය	795 800
ගිණුම් අනුව ගුද්ධ ලාභය	750 000
	<u>45 800</u>

03. (1) ගොඩනැගිලි පිරිවැය	360 000
එකකළා - නව වෙනසකම්	<u>120 000</u>
	480 000
අඩුකළා - සමුව්වීත සූය	160 000
සූන්මුන් අගය	<u>60 000</u> 220 000
සූය කළ හැකි විවිනාකම	260 000
සූය වීම	$\frac{260 000}{20} = 13 000$

$$\text{යන්ත්‍ර සූය} \quad 1 000 000 \times \frac{20}{100} \times \frac{9}{12} = 150 000$$

**දුරකථන සූය**

$$\text{ප්‍රත්‍යාග්‍යනායට පෙර} \quad 1 000 000 \times \frac{25}{100} \times \frac{6}{12} = 125 000$$

$$\text{ප්‍රත්‍යාග්‍යනායට පසු} \quad 600 000 \times \frac{25}{100} \times \frac{6}{12} = \underline{\underline{75 000}} \quad 200 000$$

$$\text{මුළු සූය ප්‍රමාණය} \quad \underline{\underline{363 000}}$$

(2) ඉතිම් පුවමාරුවෙන් ලාභය	100 000
යන්ත්‍ර විකිණීමෙන් ලාභය	25 000
	<u>125 000</u>
අඩු- මුළු සූය වැඩිවිම	
ගොඩනැගිලි (3 000)	
යන්ත්‍ර (150 000)	
ලපකරණ 50 000 (103 000)	
වර්ජයේ ලාභය වැඩිවිම 22 000	<u>22 000</u>
(3) ධාරණ අගයේ වැඩිවිම 525 000 - 450 000 = <u>750 000</u>	
(4) මුදල් ගේ සූය අඩු වූ ප්‍රමාණය 25 000 - 120 000 = <u>95 000</u>	

### පෙරවැඩි

#### 1. කොටස

ගොඩනැගිලි ඉදිරියට සූය කළ යුතු වර්ජ ගණන

$$\text{වාර්ෂික සූය වීම } \frac{360 000 - 60 000}{30} = 10 000$$

$$\text{මෙතෙක් සූය කර ඇති වර්ජ ගණන } \frac{160 000}{10 000} = 16$$

$$\text{ඉදිරියට සූය තිරිමට ඇති වර්ජ ගණන } 36 - 16 = 20$$

#### 2. කොටස

ගොඩනැගිලි වෙනස්කම්වලින් පසු සූය	13 000
වෙනස්කම් නොකලේ නම් සූය	<u>10 000</u>
වාර්ෂික සූය වැඩිවිම	3 000

ලපකරණ ප්‍රත්‍යාගණන ගැලපීම් නොකලේ නම්

1 000 000 × $\frac{25}{100}$	250 000
ලපකරණ වර්ජයේ සූය	<u>200 000</u>
ලපකරණ සූය අඩුවිම	<u>50 000</u>

#### 3. කොටස උපකරණවල නව ධාරණ අගය

ප්‍රත්‍යාගණන අගය	600 000
සූය වීම $600 000 \times \frac{25}{100} \times \frac{1}{2}$	<u>75 000</u>
	525 000

ලපකරණ පැරණි ධාරණ අගය

පිරිවැය	1 000 000
සමුවිධි සූය	300 000
වර්ජයේ සූය $1 000 000 \times \frac{25}{100}$	<u>250 000</u>
	550 000
	<u>450 000</u>
	<u>75 000</u>

4. කොටස යන්ත්‍ර විකිණීමෙන් ලාභය	25 000
ගොඩනැගිල්ලලේ ව්‍යුහාතමක වෙනස්කම්	<u>(120 000)</u>
	<u>95 000</u>

(04. (1)

## සාමාජික මුදල් ගිණුම

(රු. 000)

2009.04.01 හිග සාමාජික මුදල්	25	2009.04.01 කළින් ලද සාමාජික මුදල්	15
ආදායම් වියදම් ගිණුමට	302	මුදල් ගිණුම	272
2010.03.31 කළින් ලද සාමාජික මුදල්	10	ආදායම් වියදම් (හිග කපා හැරීම්)	10
	337	2010.03.31 හිග සා. මුදල්	40
			337

(2)

2010 මාරුතු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා  
පොත් අලේවිසැලේ ආදායම් ප්‍රකාශය

(රු. 000)

විශ්වාසුම්		300
අඩු - විශ්වාසුම් පිරිවැය		(225)
දළ ලාභය		75
වියදම්		
විශ්වාසුම් සේවක වැටුප	15	
ප්‍රවාහන වියදම්	5	
කාර්යාල කුලී	10	
ලි බෙතු ස්ථය	5	(35)
ලාභය		40

(3)

2010 මාරුතු 31 දිනෙන් අවසන් මාස තුන සඳහා  
ප්‍රබඩ්ධ සංගමයේ ආදායම් ප්‍රකාශය

(රු. 000)

ආදායම්		
සාමාජික මුදල්		302
පොත් අලේවිසැලේ ලාභය		40
ලැබූ පොලී		6
පොත් පරිත්‍යාගය		75
		423
වියදම්		
මුදල් අඩුවීම	5	
සාමාජික මුදල් කපා හැරීම	10	
කාර්යාල කුලී	20	
ලිපි ද්‍රව්‍ය	20	
උපකරණ ස්ථය	8	
පරිපාලන වියදම්	50	
ප්‍රබඩ්ධ වියදම්	174	(287)
අතිරික්තය		136

(4)

2010 මාර්තු 31 දිනට

සුඩ සාධක සංගමයේ යෝජ පත්‍රය

(රු. 000)

	පරිවැය	සමුච්චික සෘය	ඉදෑ අයය
ඡානම නොවන වත්කම්			
ලපකරණ	80	48	32
ලී බඩු	40	5	35
	120	53	67
ඡානම වත්කම්			
දූතිරි තොග පොත්පත් සගරා		170	
දූතිරි තොග ලිපිදුච්ච		3	
හිග සාමාජික මුදල්		40	
ස්ථාවර තැන්පත්		60	
මුදල්		105	378
			445
2009.04.01 සමුච්චික අරමුදල			259
එක්කලා - වර්ගයේ අතිරික්තය			136
ඡානම වගකීම්			395
කලින් ලද සාමාජික මුදල්		10	
පොත් සැපයුම්කරුවන්ගේ ජය		40	50
			445

පෙරවැඩා

භයහිමියන්ට ගෙවූ මුදල්	280
භයහිමියන්ට ගෙවීය පුණ මුදල්	40
පොත්පත් සගරා ගැනුම්	<u>320</u>

විකුණුම් පරිවැය	
ගැනුම	320
පරිත්‍යාග ලැබීම	<u>75</u>
	395
- තොගය 120 + 50	170
	<u>225</u>

$$\text{ලිපිදුච්ච තොගය } 2 + 21 - 3 = \underline{\underline{20}}$$

මුදල් යෝජය

$$\text{යෝජ පිරික්පුම අනුව } 50 - 5 = 45$$

$$\begin{array}{r} \text{මුදල් පොත} \\ 45 \\ \hline 105 \end{array}$$

05. (1)

පොදු ප්‍රේක්‍රියා පත්‍රය (රු. 000)

විස්තරය	ඡර	බැර
භයගැනීමාලන ගිණුම	1 000	1 000
විකුණුම් ගැනුම		
අමුදව්‍ය ගැනුම් ගිණුම සෘය	600	
භයහිමි පාලන ගිණුම		600
භයහිමිපාලන ගිණුම	10	
අභ්‍යන්තර ගිණුම		10
(මුළුක පොත්වල යෝජ ලෙඛරයට පිටපත් කිරීම)		

(2)

අතභි ප්‍රේවර්ස්  
2010 ජූලි 30 දිනට ගෙන පිරික්ෂුම (රු. 000)

විස්තරය	හර	බැර
යන්ත්‍ර	800	
2010.3.31 තොග - අමුදව්‍ය	45	
තොනිම් ද්‍රව්‍ය	25	
නිම් ද්‍රව්‍ය	10	
කායගැකීයෝ	125	
කායගිමියෝ		10
හිමිකම		700
සැපු වේතන	160	
ලපවිත සැපු වේතන 2010.6.30		30
විකුණුම්		1120
අමුදව්‍ය ගැනුම්	600	
ආපසු යැවුම්		10
නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය	105	
විකුණුම් හා පරිපාලන වියදම්	140	
දත්සව අත්තිකාරම්	25	
යන්ත්‍ර ක්ෂය	20	
යන්ත්‍ර ක්ෂය සඳහා වෙන්කිරීම්		240
මුදල	55	
	2 110	2 110

(3)

අතභි ප්‍රේවර්ස්  
2010 ජූලි 30 දිනෙහේ අවසන් වර්ෂය සඳහා නිෂ්පාදන ගණුම (රු. 000)

2010.4.01 අමුදව්‍ය		45
අමුදව්‍ය ගැනුම්	600	
අඩු - ආපසු යැවුම්	(10)	590
2010.06.30 ඉතිරි අමුදව්‍ය		635
පරිභේදනය කළ අමුදව්‍ය පිරිවැය		(20)
සැපු වේතන		615
ප්‍රාථමික පිරිවැය		160
<u>නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය</u>		775
පොදු කාර්ය පිරිවැය	105	
යන්ත්‍ර ක්ෂය	20	125
2010.04.01 තොනිම්		900
2010.06.31 තොනිම්		25
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	(35)	(10)
		890

(4)

## අනති වේචරස්

2010 ජූනි 30 දිනෙක් අවසර් කාර්යාල ආදායම් ප්‍රකාශය (රු. 000)

විකුණුම්		1 120
විකුණුම් පිරිවැය		(870)
දළ ලාභය		250
විකුණුම් හා පරිපාලන වියදම්		(140)
කාර්යාල සඳහා ගුද්ධ ලාභය		110

පෙරවැටු

යේප පිරික්සුමට අදාළ

මුදලප විකුණුම්	120
කායට විකුණුම්	1 000
මුළු විකුණුම්	<u>1 120</u>

## ණයගැනීපාලන හිඳුම

යේපය	75	මුදල්	950
විකුණුම්	1 000	යේපය ප / ගේ	125
	1 075		1 075

## ණයකිමිපාලන හිඳුම

මුදල්	610	යේපය	30
ආපසු යැවුම්	10	ගැනුම්	600
යේපය ප / ගේ	10		
	630		630

## යන්තු සෑය වෙනත්කිරීම

ආරම්භක යේපය	800 - 580 = 220
වර්පලයේ සෑය	20
	<u>240</u>

## මුදල් පොක

යේපය	15	ගෙවීම්	1 030
ලැබීම්	1 070	යේපය ප / ගේ	55
	1 085		1 085

## 4 වන කොටසට අදාළ පෙරවැටු

## විකුණුම් පිරිවැය ගණනය කිරීම

ආරම්භක තොගය	10
නිෂ්පාදන ගිණුමක්	890
	<u>900</u>
අවසන් තොගය	(30)
	<u>870</u>

06. (අ) (1) අමල් - විකුණුම්	50 000	(2) උපවිත පදනමට විකුණුම් ආදායම	
ජානක - ආපසු එවුම	5 000	මුළු විකුණුම් $50 000 + 45 000 + 40 000 + 50 000$	= 185 000
යාන්තා - යේපය	20 000	ආපසු එවුම $5 000 + 5 000$	= (10 000)
සුනිමල් - බොල්කය	5 000		= <u>175 000</u>

මුදල් පදනමට විකුණුම් ආදායම  $190 000 + 8 000 = \underline{198 000}$

(3)

## බෝල් හා අධිමාන ජය වෙන්කිරීමේ ගිණුම

භයගැනී (කපාහල බොල්ජය)	5 000	යේෂය	3 500
බොල් හා අධිමාන ජය සෑය	4 000		8 000
යේෂය ප/ගේ	2 500		
	11 500		11 500

(4) ජයගැනීයන්ගේ ඉදිධ අඩුවීම

භයගැනී යේෂය	අධිමාන ජය	යේෂය
වෙන් කිරීම		
ආරම්භක	70 000	3 500
අවසාන	50 000	2 500
		47 500
		19 000

(අ) (1)

## 2010 මාර්තු 31 දිනට බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශක

බැංකු ප්‍රකාශනය අනුව යේෂය	3 000
එකතු - තැන්පත් කළ නමුත් උපලබාධි නොවූ වෙක්	80 000
අඩුකළා - නිඛන්කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ වෙක්	83 000
මුදල පොන අනුව බැංකු යේෂය	30 000
	53 000

(2)

## මුදල පොන

යේෂය	75 000	බැංකු ගාස්තු	500
		ඇල්	1 500
		අගරු එම් වෙක්පත්	20 000
		යේෂය ප/ ගේ	53 000
	75 000		75 000

ගැලපීම කිරීමට පෙර මුදල පොන් යේෂය 75 000

(3)

## පොදු ප්‍රේනලය

අගරු වෙක් ගිණුම / ජයගැනී ගිණුම	හර	20 000	20 000
බැංකු ගිණුම (අගරු වෙක්පත වාර්තා කිරීම)			

## 6 වන ප්‍රශ්නයට අදාළ පෙරවැඩි

අ. කොටස

## අමල්

යේෂය	10 000	මුදල	45 000
විකුණුම්	50 000	ආ. එවුම්	5 000
		යේෂය ප/ගේ	10 000
	60 000		60 000

## යාන්ත්‍ර

යේෂය	15 000	මුදල	35 000
විකුණුම්	40 000	යේෂය ප/ගේ	20 000
	55 000		55 000

## ජාතක

යේෂය	25 000	මුදල	50 000
විකුණුම්	45 000	ආ. එවුම්	5 000
		යේෂය ප/ගේ	15 000
	70 000		70 000

## ප්‍රතිමල

යේෂය	20 000	මුදල	60 000
විකුණුම්	50 000	බොල් ජය	5 000
	70 000	යේෂය ප/ගේ	5 000
			70 000

(3) කොටස පෙරවැඩි

$$\text{අධිමාන ජය වෙන්කිරීමේ ආරම්භක යේෂය} \quad 70 000 \times \frac{5}{100} = 3 500$$

$$\text{අධිමාන ජය වෙන්කිරීමේ අවසාන යේෂය} \quad 50 000 \times \frac{5}{100} = 2 500$$

\*\*\*\*\*

01. (4)                  02. (1)                  03. (3)                  04. (1)                  05. (4)                  06. (4)  
 07. (2)                  08. (1)                  09. (5)                  10. (2)                  11. (3)                  12. (2)  
 13. (3)                  14. (4)                  15. (3)                  16. (3)                  17. (3)                  18. (4)  
 19. (5)                  20. (2)

21. රු. 2 320 000

22. (i) මුදලේ කාලීන අයය සැලකිල්ලට ගැනීම.  
 (ii) ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත මුදලේ ප්‍රවාහය සැලකිල්ලට ගැනීම.  
 (iii) සමස්ත ව්‍යාපෘතියට අදාළ කාලය සැලකිල්ලට ගැනීම.

23. (අ) වෙනස් වී නැත.                  (ආ) අඩු වී ඇත.                  24. (අ) B ව්‍යාපෘතිය                  (ආ) A හා C ව්‍යාපෘතිය  
 25. රු. 10 කින් අඩු වී ඇත.

26.

කරුණ	කළමනාකරණ ගිණුම්කරණ	මූල්‍ය ගිණුම්කරණ
තොරතුරු හා ඩීත් කරන්නන්	අභ්‍යන්තර පාර්ශව	බාහිර පාර්ශව
වාර්තා කිරීම් වාර ගණන	නිශ්චිත නැත / අවශ්‍යතාවය අනුව වෙනස් වේ.	නිශ්චිතයි / වාර්ශිකව හෝ කාර්ඩුමය වශයෙන්

27. (අ) ගලා එම් හා ගලා යාම් සමාන තියා ගුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයක නැත.                  (ආ) යන්ත්‍රය විකිණීමෙන් ලද අලාභය රු. 50 000  
 28. (i) නිෂ්පාදන පිරිවැය පාලනය කිරීමට.                  (ii) විභාගුම් මිල තිරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම.  
 (iii) තොග අයය කිරීමට.

29. රු. 332 000

30. (අ) මිනෑ ම අවස්ථාවක තොගයේ වරිනාකම දැනගැනීමට  
 (ආ) i. හාණ්ඩ ලැබේම් පත්‍රය  
 ii. හාණ්ඩ නිශ්චත් කිරීමේ පත්‍රය  
 iii. හාණ්ඩ හරවා එවුම පත  
 iv. ඉන්වොයිඩිය
31. i. තොග ඇණවුම් කිරීමේ පිරිවැය                  ii. තොග රුධ්‍යාගැනීමේ පිරිවැය  
 32. i. පිටි, සිනි, බට්ට, මාගරින්  
 ii. මුරකරු බැටුප්, සුපරීසුක වැටුප්  
 iii. විදුලි, දර, උපකරණ සාය  
 iv. දිස්ට්‍රි, රසකාරක, උණු, බිත්තර, වර්ණක

33. පිරිවැය වර්ගිකරණය අරමුණ  
 1                  නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම / තොග ගණනය  
 2                  කෙටිකාලීන තිරණ ගැනීමට  
 3                  තොග ආයණනය කිරීම / නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම.  
 4                  තිරණ ගැනීමට

34. 1. නැත.                  2. මව                  3. මව                  4. නැත

35. (අ)  $\frac{160 + 40}{40} = \text{ව්‍යර } 5$                   (ආ) අඩු වී ඇත.

36. අසත්‍යයි.                  37. සනායි.                  38. අසත්‍යයි.                  39. අසත්‍යයි.                  40. අසත්‍යයි.  
 \* \* \* \* \*

01. (1) (i) ව්‍යාපාර ඒකකයේ නම සඳහන්කර තොතිනිම.
- (ii) සංඛ්‍යා රුපියල්වලින් බව සටහන්කර තොතිනිම.
- (iii) වටිනාකම රුපියල් දහස්වලින් යන්න සඳහන්කර තොතිනිම.
- (iv) විකුණුම් වටිනාකමින් බෙදාහැරීමේ වියදම් අඩුකර තිබේම.
- (v) ඉඩම් ප්‍රත්‍යාග්‍යන අතිරික්තය ආදායමක් ලෙස සලකා තිබේම.
- (vi) ගෙවූ ලාභාංශ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කර තොතිනිම.
- (vii) වියදම් නිසි පරිදි වර්ගිකරණය කර තොතිනිම.
- (viii) වත්කම්, ජංගම වත්කම් හා ජංගම තොවන වත්කම් ලෙස වර්ගකර තොතිනිම.
- (ix) වගකීම්, ජංගම වගකීම් හා ජංගම තොවන වගකීම් ලෙස වර්ගකර තොතිනිම.

(2)

**පොදු පරිගණක**

	ඡර (රු.)	බැර (රු.)
ලාභාලාභ ගිණුම / රඳවාගත් ඉපැයුම් භාගිත් පාලන ගිණුම (පේර වර්පා ගැනුම් ඉත්තෙවායිසියක් සටහන් තොවීමේ වරද තිවැරදි කිරීම)	150 000	150 000
.ආදායම් බදු ගිණුම විගණන ගාස්තු ගිණුම (ආදායම් බදු විගණන ගාස්තු ගිණුමේ සටහන් විමෙන් වූ වරද තිවැරදි කිරීම)	72 000	72 000

(3)

**සිම්ත සඳහන් පොදු සමානම**

2010 මාර්තු 31 ත් අවස්ථා වර්පා සඳහා

ආදායම් ප්‍රකාශනය

(රු. 000)

විකුණුම්	34 500
විකුණුම් පිරිවැය	(16 000)
දළ ලාභය	18 500
වෙනත් ආදායම්	200
	18 700
බෙදාහැරීමේ පිරිවැය	(4 935)
පරිපාලන වියදම්	(5 624)
මුද්‍රා වියදම්	(1 434)
බදු පෙර ලාභය	6 707
ආදායම් බදු	3 000
වර්පා ලාභය	3 707

(4) හෙලිදරව් කිරීම්

(රු. 000)

ස්‍යාවේම්	600 + 1 500	2 100
බොල්කෝය		150
වගකීම් සහතික සඳහා වෙන්කිරීම		300
කළමනාකරණ උපදේශක ගාස්තු		1 200
විගණන ගාස්තු		228
අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු		1 000
සේවක අර්ථසාධක හා භාරකාර අරමුදල		666
ණය පොලී		34
අයිරා රොලී		1 400
ආදායම් බදු	2 928	
ලාභ වෙන්කිරීම	<u>72</u>	3 000

(5)

සිමිත සඳහු පොදු සමාගම  
2010.03.31 දින ගේ සෙවී පත්‍රය

(රු. 000)

	සටහන	රු.
<u>වත්කම්</u>		
<u>ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වත්කම්</u>		
දේපල පිරියන හා උපකරණ	01	40 000
<u>ජ්‍යෙෂ්ඨ වත්කම්</u>		
තොගය		500
ඡයගැනීයේ		1 845
මුදල් හා මුදල් සමාන දී		1 065
මුළු වත්කම්		<u>83 410</u>
<u>හිමිකම් හා වගකීම්</u>		
ප්‍රකාශන ප්‍රාගධනය		31 120
ප්‍රත්‍යාග්‍යන සංවිධානය		250
රඳවාගත් ඉපැයුම්		3 165
මුළු හිමිකම		<u>34 535</u>
<u>ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වගකීම්</u>		
බැංකු ජය		5 600
<u>ජ්‍යෙෂ්ඨ වගකීම්</u>		
ඡයගිලියේ		1 650
බැංකු ජය		1 100
වගකීම් සහතික සඳහා වෙන්කිරීම		300
අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දී		200
බැංකු අයිරාව		25
හිමිකම නිසා මුළු වගකීම		<u>43 410</u>

## සටහන 01

වෘත්තීය තත්සේරුකරුවෙකු විසින් සමාගමේ ඉඩම් 2010.06.01 දින ප්‍රත්‍යාග්‍යන කර ඇත.

## සටහන 02

මුදල් හා මුදල් සමාන දී	රු. 000
ස්ථාවර තැන්පත	1 000
භාණ්ඩාගාර බල්පත	50
අතැති මුදල්	15
	<u>1 065</u>

## සටහන 03

රු. 500 000 බැංකු අයිරා පහසුකම් ලබාගැනීම සඳහා තොග ඇඟයට තබා ඇත.

ප්‍රශන 1 ට අදාළ පෙරවැති (රු. 000)

3 කොටස	
ගුද්ධ විකුණුම්	30 000
එකතු අඩමාන ජය වෙන්කිරීම	80
වේකන	2 650
ස්ථය	1 500
සේ. අ. අරමුදල් හා භාර අරමුදල්	270
	<u>34 500</u>

**වෙනත් ආදායම්**

ආයෝජන ආදායම්	175
ලපකරණ විකුණුම් ලාභය	25
	<u>200</u>

**බෙදාහැරීමේ පිරිවැය**

වේනත්	2 650
සූය	1 500
අර්ථසාධක හා සේ. භාරකාර අරමුදල	270
වගකීම් සඳහා වෙන්කිරීම	300
බොල්කය	150
අඩංගා ණය වෙන්කිරීම	80

වෙන්කළ අඩංගා ණය  $1 980 \times \frac{10}{100}$  198

නව වෙන්කිරීම  $1 980 - 150 = 1830 \times \frac{10}{100}$  183

වැඩිපුර වෙන්කර ඇති අඩංගා අය ප්‍රමාණය (15)

4 935

**පරිපාලන වියදම්**

වේනත්	2 200
විගණන ගාස්තු 300 - 72	228
කළමනාකාර උපදේශක ගාස්තු	1 200
සූය	600
අර්ථසාධක හා සේ. භාර. අරමුදල	396
අධ්‍යක්ෂ ගාස්තු	1 000
	<u>5 624</u>

**මූල්‍ය වියදම්**

බැංකු අය පොලී	34
බැංකු අය පොලී	1 400
	<u>1 434</u>

**ආදායම් බදු**

ගෙවූ බදු	2 928
විගණන ගාස්තුවල අඩංගා ගෙවූ බදු	72
	<u>3 000</u>

(5) **කොටසට ආදාළ පෙරහැව**

ඇයගැනීයෝ	1 980
අඩංගා අය වැඩිපුර වෙන්කිරීම	15
බොල්කය	(150)
	<u>1 845</u>

**රඳවාගත් ඉපැයුම්**

ආරම්භක ගේපය 4 000 - 3 702	298
වර්ෂයේ ලාභය	3 707
ගෙවූ ලාභය	(690)
ඇයගැනීම් පාලන මිණුම	(150)
	<u>3 165</u>

**ඇයගැනීයෝ**

ඇයගැනීයෝ	1 500
රඳවාගත් ඉපැයුම	150
	<u>1 650</u>

02. (අ) (1)

## කොටස් සිංහලීය මෙමුම

	රු.		රු.
බඳු ගිණුම	3 000 000	බඳු ගිණුම	5 000 000
ප්‍රකාශන සාමාන්‍ය කොටස්	2 000 000		
ප්‍රාග්ධන ගිණුම			5 000 000
	5 000 000		

(2)

## සිමිත VEGI පොදු සමාගම

## කොටස් වෙනස්වේමේ ප්‍රකාශන

(රු. 000)

	ප්‍රකාශන ප්‍රාග්ධනය	ප්‍රත්‍යාගැණන සංවිතය	රඳවා ගත් ඉපැයුම	එකතුව
2009.04.01 දිනට යේතු	7 000	2 000	3 500	12 500
කොටස් නිකුතුව	2 000	(500)		2 000
දූෂණ ප්‍රත්‍යාගැණනය				(500)
වර්ෂයේ ලාභය			3 000	3 000
ලාභාංගය			(1 000)	(1 000)
ප්‍රසාද නිකුතුව	4 500		(4 500)	
	13 500	1 500	1 000	16 000

(3) කොටසක සාමාන්‍ය අගය රු. 15

(4) මූල්‍ය තත්ත්වය වෙනස් නොවේ.

හේතුව - සංවිත ප්‍රාග්ධනීත කිරීම නිසා මූල්‍ය තත්ත්වයේ වෙනසක් සිදු නොවේ.

(අ)

## සිමිත සුමෝධා පොදු සමාගම

2010.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන

(රු. 000)

<u>මෙහෙයුම් ත්‍රියාකාරකම්</u>				
බදු පෙර ලාභය			1 250	
ගැලපීම් - ස්ථය			100	
යන්ත්‍ර විකිණීමේ ලාභය			(300)	
ණය පොලී			8	
ලද ලාභාංගය			(80)	
කාරක ප්‍රාග්ධනය වෙනස්වීමට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය			978	
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම			120	
ඡංගම වත්කම් අඩුවීම			(15)	
ඡංගම වගකීම් අඩුවීම			1083	
මෙහෙයුම්වලින් ජනනය වූ මුදල			(8)	
පොලී ගෙවීම			(350)	
ආදායම් බදු ගෙවීම				725
මෙහෙයුම් ත්‍රියාකාරකම්වලින් ජනනය වූ ඇද්ධ මුදල				
<u>ආයෝජන ත්‍රියාකාරකම්</u>				
කොටස් මිල දී ගැනීම			(1 000)	
යන්ත්‍ර විකිණීම			1 000	
දූෂණ මිලට ගැනීම			(2 000)	
ලද ලාභාංගය			80	
ආයෝජන ත්‍රියාකාරකම්වල යෙදවා ඇද්ධ මුදල				(1 920)

<u>මුදල ත්‍රියාකාරකම්</u>			
සාමාන්‍ය කොටස් නිශ්චත් කිරීම		3 000	
ණය වාරික ගෙවීම		(90)	
ලාභාංශ ගෙවීම		(600)	
මුදල ත්‍රියාකාරකම්වලදීන් ජනනය වූ ගුද්ධ මුදල			2 310
මුදල හා මුදල සමාන දැවල ගුද්ධ වැඩිවීම			1 115
2009.04.01 මුදල හා මුදල සමාන දෑ			6 000
2010.03.31 මුදල හා මුදල සමාන දෑ			7 115

2 ප්‍රශ්නයේ (අ) කොටස - පෙරවැඩි

බදු පෙර ලාභය	850
ආදායම් බදු	400
බදු පෙර ලාභය	<u>1 250</u>
යන්ත්‍රය විකිණීමෙන් ලද මුදල	1 000
යන්ත්‍රයේ ධාරණ අගය	(700)
යන්ත්‍ර විකිණීමේ ලාභය	<u>300</u>

03. (1)

පොදු කාර්ය පිරිවැය විශ්ලේෂණ පරුළුව

අයිතමය	විහාරනය කළ රාඛනය	මුළු පිරිවැය	P1	P2	S
ප්‍රතිපාදනය කළ					
පොදු කාර්ය		115 000	37 000	49 000	29 000
විදුලිය	විදුලි පරිහෝජනය	100 000	50 000	40 000	10 000
යන්ත්‍ර ක්ෂේත්‍රය	යන්ත්‍ර විවිධ ප්‍රාග්ධනය	80 000	75 000	5 000	-
දුරකථන ගාස්තු	දුරකථන කාලය	30 000	3 000	6 000	21 000
(2)	සේවා පිරිවැය	1 : 5			
			165 000	100 000	60 000
			10 000	50 000	(60 000)
			<u>175 000</u>	<u>150 000</u>	-

(3) පොදු කාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය

P1

පොදු කාර්ය පිරිවැය

යන්ත්‍ර පැය

175 000  
3 500

50 //

P2

පොදු කාර්ය පිරිවැය

සාප්‍ර ගුම පැය

150 000  
5 000

30//

(4) P1 යන්ත්‍ර පැය හා පොදු කාර්ය අතර සාප්‍ර සම්බන්ධතාවයක් තිබේයියේ උපක්ල්පනය කිරීම / නිෂ්පාදන කාර්ය සඳහා යන්ත්‍ර වැඩි වශයෙන් පාවිච්චි කිරීම.

P2 සාප්‍ර ගුම පැය හා පොදු කාර්ය අතර සාප්‍ර සම්බන්ධතාවයක් තිබේයියේ උපක්ල්පනය කිරීම / නිෂ්පාදන කාර්ය සඳහා ගුමය වැඩිපුර හාවිත කිරීම.

(5)

ප්‍රාථමික පිරිවැය	205 000
පොදු කාර්ය පිරිවැය	
P1 අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය X යන්ත්‍ර පැය	
50 × 1 000	50 000
P2 අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය X ගුම පැය	
30 × 1 500	45 000
නිෂ්පාදන පිරිවැය	<u>300 000</u>

$$\text{සගරාවක පිරිවැය} \quad \frac{300\ 000}{15\ 000} = \underline{\underline{\text{රු. 20}}}$$

(6) ලාඟ / අලාඟ ගණනය කිරීමේ ප්‍රකාශය

විකුණුම් - 14 000 × 50	700 000	
1 000 × 20	20 000	720 000
නිෂ්පාදන පිරිවැය 15 000 × 20		(300 000)
		420 000
කොමිස් 14 000 × 10		(140 000)
ලාඟය		280 000

04. (1) බස් කුලිය	15 000
බැහැර මූද්‍රණය	3 500
සංවිධාන වියදම්	2.500
ජායාරූප දිල්පී ගාස්තුව	3 000
මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	<u>24 000</u>

(2) සමවිශේෂනය සඳහා සහභාගි විය යුතු සිපුන් සංඛ්‍යාව

$$\frac{24\ 000}{600} = \underline{\underline{40}}$$

ස්ථාවර පිරිවැය ආවරණය විම සඳහා එක් අයෙකුගෙන් ඉතිරිවන මුදල

$$1 000 - (15 + 230 + 75 + 80) = 600$$

(3) රු. 6 000 අතිරික්තයක් සඳහා සහභාගිවිය යුතු සිපුන් ගණන

$$\frac{24\ 000 + 6\ 000}{600}$$

$$\underline{\underline{\text{සිපුන් 50}}}$$

- (4) 1. එක් සිපුවකුගෙන් අය කරන මුදල වැඩි කිරීම.
2. එක් සිපුවකු සඳහා යන විවලු වියදම් අඩුකර ගැනීම.
3. සිපුන් සංඛ්‍යාව 60 දක්වා වැඩි කිරීම.

(5) අතිරික්තය / හිගය පෙන්වීමේ ප්‍රකාශය

ආදායම	60 × 1 000	60 000
විවලු පිරිවැය	60 × 400	(24 000)
දායකය		36 000
අඩු - ස්ථාවර පිරිවැය		(24 000)
අතිරික්තය		<u>12 000</u>

$$\text{විවලු පිරිවැය} = 15 + 230 + 75 + 80 = 400$$

$$(6) ඒකක දායකය \quad \frac{24\ 000}{30} = 800$$

$$\begin{array}{rcl} \text{විවලු පිරිවැය} & & 400 \\ \text{අයකළ යුතු ගාස්තුව} & & \underline{\underline{1\ 200}} \end{array}$$

05. (අ) (1) ජුනි මාසය තුළ නිකුත් කරන ලද අමුදව්‍යවල පිරිවැය

ජුනි 8	$1\ 000 \times 15$	15 000
	$1\ 000 \times 20$	20 000
ජුනි 30	$3\ 000 \times 20$	60 000
	$7\ 000 \times 25$	175 000
		<u>270 000</u>

(2) 2010 ජුනි 30 අමුදව්‍යවල පිරිවැය

$$5\ 000 + 12\ 000 - (2\ 000 + 10\ 000) = 5\ 000 \times 25 = \underline{\text{රු. } 125\ 000}$$

- (3)
1. මිල දී ගත් හාස්බෑ, ලෙපරයේ ඇතුළත්කර නොතිබේ.
  2. හාස්බෑ ආපසු එවිම ලෙපරයේ සටහන් නොවේ.
  3. භෞතික තොග ගණනයේ දී අධි ගණනයක් ඇතිවේ.
  4. වාර්තාකර නිකුත්කළ හාස්බෑ, ගබඩාවෙන් ඉවත්කර නොමැති අවස්ථාවක අවසන් තොගයේ ඇතුළත්ව නිබේ.
  5. ආපසු යැවිමේ වාර්තා කළින් යටා නොතිබේ.

(4) තොග රඳවා ගැනීමේ වාර්ෂික පිරිවැය

$$\frac{\text{වාර්ෂික හාවිනය}}{\text{ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය}} \times \text{ඇණවුමක පිරිවැය}$$

$$\frac{120\ 000}{12\ 000} \times 300$$

$$\underline{\text{රු. } 3\ 000}$$

$$(අ) (1) ණය එකතු කිරීමේ කාලය = \frac{\text{සාමාන්‍ය ගෙයගැනීයෝ}}{\text{මුළු විකුණුම්}} \times 360$$

$$\frac{60\ 000}{540\ 000} \times 360 = 40$$

$$= \underline{\text{දින } 40}$$

$$\text{තොග පිරිවැවුම් අනුපාතය} = \frac{\text{විකුණුම් පිරිවැය}}{\text{සාමාන්‍ය තොගය}}$$

$$\frac{400\ 000}{80\ 000}$$

$$= \underline{\text{වාර } 5}$$

$$\text{වත්කම් පිරිවැවුම් අනුපාතය} = \frac{\text{මුළු විකුණුම්}}{\text{මුළු වත්කම්}}$$

$$\frac{540\ 000}{270\ 000}$$

$$= \underline{\text{වාර } 2}$$

$$\text{මුළු වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය} = \frac{\text{ප්‍රතිලාභය}}{\text{මුළු වත්කම්}} \times 100$$

$$\frac{54\ 000}{270\ 000} \times 100$$

$$= \underline{20 \%}$$

$$\text{ප්‍රතිලාභය } 540\,000 \times \frac{10}{100} = \underline{\underline{54\,000}}$$

- (2) (i) දුටිලකා තත්ත්වය වැඩි වේ ඇත.  
(ii) මුළු ටන්කම් පාවිච්චී කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි වේ ඇත.  
(iii) මුළු ටන්කම් මත ප්‍රතිලාභය වැඩි වේ ඇත.

06. (අ) (1)	යන්ත්‍රයේ ගැනුම් මිල සවිකිරීමේ පිරිවැය මූලික ආයෝජනයේ වර්තමාන අගය	140 000 10 000 <u><u>150 000</u></u>
(2)	විශ්වාසුම් ආදායම වැඩිවිම මෙහෙයුම් වියදුම් වැඩිවිම පළමු වර්ෂයේ ගුද්ධ මෙහෙයුම් මුදල් ප්‍රවාහය	130 000 (30 000) <u><u>100 000</u></u>
(3)	විශ්වාසුම් වාර්ෂික ආදායම වැඩිවිම සුන්මුන් අගය තුන්වන වර්ෂයේ මුදල් ගලා එම	130 000 20 000 <u><u>150 000</u></u>
	තුන්වන වර්ෂයේ මුදල් ගලායම මෙහෙයුම් වියදුම් වැඩිවිම	<u><u>30 000</u></u>

(4)	වර්ෂය	ගුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	වර්තමාන සාධකය 10%	වර්තමාන අගය
	0	(150 000)		(150 000)
	1	100 000	0.91	91 000
	2	100 000	0.83	83 000
	3	120 000	0.75	90 000
				<u><u>114 000</u></u>

$$\text{ගුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම} = \underline{\underline{\text{රු. 114 000}}}$$

(5) ආයෝජනය මූල්‍යමය වගයෙන් එලදායී බව නිර්දේශ කළ හැක.

(අ)	පිරිවැය අයිතමය	සංස්කරණ (D) වතු (IND)		විවෘත (VC) හෝ ස්ථාවර (FC)		නිශ්චයන (M) හෝ නිශ්චයන තොවන (NM)	
		D	IND	VC	FC	M	NM
	i.		✓	✓		✓	
	ii.		✓		✓	✓	
	iii.				✓		✓
	iv.	✓		✓		✓	
	v.	✓			✓	✓	
	vi.		✓		✓	✓	
	vii.			✓			✓
	viii.		✓		✓	✓	
	ix.			✓			✓
	x.				✓		✓
	xi.				✓		✓

